

Dosarul nr. 3-486/2022
2-22026974-12-3-24022022

HOTĂRÎRE
În numele Legii

Dispozitivul hotărârii pronunțat public la 27.09.2022 în mun.Chișinău
Hotărârea integrală întocmită la 15.11.2022

27.09.2022

mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani)

Instanța compusă din :

Președintele ședinței, judecător specializat pentru examinarea acțiunilor

în contencios administrativ

Igor Barbacaru

Grefier

Versavia Șumilin

examinând în ședință publică, acțiunea de contencios administrativ, înaintată de către AO Asociația Titularilor de Drepturi de Autor din Moldova „MORA” împotriva Agenției de Stat pentru Proprietate Intelectuală, persoane terțe Asociațiile Obștești : „Asociația Națională a Producătorilor de Fonograme și Interpreți”, Asociația Națională „COPYRIGHT” și „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intelectuale”, cu privire la anularea actului administrativ - Decizia Comisiei Agenției de Stat pentru Proprietate Intelectuală nr. 44/105 din 20.01.2022; și acțiunea de contencios administrativ înaintată de către Asociația Națională pentru Protecția Creației Intelectuale împotriva Agenției de Stat pentru Proprietate Intelectuală, persoană terță Asociația Titularilor de Drepturi de Autor din Moldova „MORA” cu privire la constatarea nesoluționării în termenul prevăzut de legislație a cererilor, modificarea părții motivate a actului administrativ – Decizia Comisiei Agenției de Stat pentru Proprietate Intelectuală nr. 44/105 din 20.01.2022 prin argumente suplimentare.

c o n s t a t ă :

La 24.02.2022, AO Asociația Titularilor de Drepturi de Autor din Moldova „MORA” a înaintat acțiune de contencios administrativ împotriva Agenției de Stat pentru Proprietate Intelectuală, solicitând :

- anularea refuzului în eliberarea avizului pentru activitatea în calitate de organizație de gestiune colectivă a Asociației Obștești „Asociația Titularilor de Drepturi de Autor din Moldova ”MORA” expus în decizia Comisiei Agenției de Stat pentru Proprietate Intelectuală nr. 44/105 din 20.01.2022;

- obligarea Agenției de Stat pentru Proprietate Intelectuală să emită decizia privind avizarea Asociației Obștești „Asociația Titularilor de Drepturi de Autor din Moldova ”MORA” în calitate de organizație de gestiune colectivă în conformitate cu art. 48 din Legea nr. 139/02.07.2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat următoarele : la data de 23.12.2021 AO „MORA” a depus la AGEPI cererea nr. 4759 pentru eliberarea avizului pentru activitatea organizației de gestiune colectivă. Potrivit Statutului AO „MORA” a fost fondată anume în vederea desfășurării activității de Organizație de Gestiune Colectivă. La 20.01.2022, Comisia de avizare a organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe a Agenției de Stat pentru Proprietate

Intelectuală a adoptat decizia nr. 44/105 prin care a respins cererea de eliberare a avizului pentru activitatea organizației de gestiune colectivă, solicitată de către petiționară, decizia respectivă nu a fost comunicată către AO „MORA” sub nici o formă până în prezent. În urma verificării publicațiilor din Monitorul Oficial nr. 27-33 (8071-8077) din 28.01.2022 a fost găsită în formula dispozitivă fără motivare decizia care se referă la AO „MORA” care și poartă nr. 44/105. Din textul scund vizualizat în cadrul publicației MO, s-a desprins că în motivarea deciziei, AGEPI a indicat precum că petiționara nu ar fi prezentat toată informația și actele necesare pentru ca AGEPI să poată adopta decizia solicitată și anume : nu a prezentat probe ce ar demonstra că petiționara dispune de personal necesar care ar asigura realizarea atribuțiilor de bază ale unui OGC; nota informativă cu privire la sistemele software aflate la dispoziția petiționarei nu demonstrează că petiționara dispune de mecanisme adecvate de acumulare, distribuire și plată a remunerației de autor. În acest sens consideră că, decizia AGEPI nr. 44/105 din 20.01.2022 este absolut neîntemeiată, urmează a fi anulată cu emiterea unei noi decizii privind avizarea AO „MORA” în calitate de organizație de gestiune colectivă pentru următoarele motive:

Potrivit art. 16 din Codul administrativ, dreptul discreționar al autorității publice reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluții posibile corespunzătoare scopului legii atunci când aplică o dispoziție legală.

Potrivit art. 21 din Codul administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative. Exercițarea atribuțiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate.

Potrivit art. 25 din Codul administrativ, autoritățile publice trebuie să își exercite atribuțiile legale în mod imparțial, indiferent de propriile convingeri sau interesele persoanelor care le reprezintă.

Potrivit art. 48 din Legea privind dreptul de autor și drepturile conexe nr. 139 din 02.07.2010 (în continuare Legea nr. 139), AGEPI avizează o organizație de gestiune colectivă în modul stabilit de Guvern dacă aceasta întrunește următoarele condiții: majoritatea membrilor organizației sau majoritatea titularilor de drepturi care, în alt mod, i-au încredințat în gestiune drepturile lor sunt titulari de drepturi care au cetățenia Republicii Moldova sau care au domiciliul, iar în cazul persoanelor juridice - sediul, pe teritoriul Republicii Moldova și la aceasta se pot asocia alți titulari de drepturi care doresc acest lucru, în conformitate cu statutul respectivei organizații; a încheiat acorduri de reprezentare reciprocă a intereselor cu organizații similare care îi reprezintă pe titularii de drepturi din străinătate sau; cel puțin, întreprinde toate acțiunile necesare pentru încheierea unor asemenea acorduri; are capacitatea de a gestiona, pe principii colective, drepturile patrimoniale corespunzătoare, inclusiv dispune de personal și de mijloace tehnice adecvate; dispune de mecanisme adecvate de acumulare, distribuire și de plată a remunerației de autor sau a remunerației cuvenite titularilor de drepturi conexe; garantează un tratament egal titularilor de drepturi și utilizatorilor atunci când este vorba de aceleași condiții obiective; statutul și alte regulamente ale organizației corespund prevederilor prezentei legi și altor acte normative relevante ale Republicii Moldova, precum și tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

În prezenta speță, consideră că, decizia Comisei de avizare a organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe din 20.01.2022 este neîntemeiată, abuzivă și contravine practicii stabilite chiar de către AGEPI privind desemnarea altor Asociații în calitate de organizații de gestiune colectivă.

Mai mult, decizia contestată scoate în evidență o vădită lipsă de imparțialitate în acțiunile autorității, care favorizează anumite Asociații Obștești și, în același timp, creează impedimente artificiale pentru altele, chestiuni care depășesc cu mult dreptul discreționar al autorității în sensul art. 16 din Codul administrativ.

În acest sens, amintește asupra unor constatări anterioare, formulate tot de către AGEPI în privința altor Asociații Obștești, cărora AGEPI le-a emis aviz privind activitatea în calitate de organizație de gestiune colectivă.

Potrivit Actului de control nr. 11/1 din 12.12.2016, întocmit de AGEPI, privind controlul general anual al activității AON „COPYRIGHT” pentru perioada 01.01.2012-31.12.2015, AON „COPYRIGHT” a falsificat Procesul-verbal nr. 1/1 al Consiliului din 14.03.2014, introducând în el informații despre decizia AGEPI din 31.01.2015. În anul 2012 AON „COPYRIGHT” nu a desfășurat ședința Consiliului Asociației; Cenzorul Asociației, pe parcursul anilor 2012, 2013 și 2014 nu a întocmit darea de seamă, acestea fiind întocmite ulterior, cu dată din urmă, abia în 2016. Deși a fost obligată de către AGEPI să creeze o pagină web care să reprezinte o metodă eficientă de informare a autorilor, AON „COPYRIGHT” s-a limitat doar la plasarea unor informații generale despre Asociație. Sumele indicate în Rapoartele de activitate ale Asociației nu coincid. AON „COPYRIGHT” nu a efectuat plata remunerației acumulate de la utilizatori în anul 2013, deși a încasat remunerația de autor în această perioadă.

Potrivit actului de control nr. 17/2 din 27.12.2017, întocmit de AGEPI, privind controlul general anual al activității AON „COPYRIGHT” pentru perioada 01.01.2016-31.12.2016 : AON „COPYRIGHT” nu a implementat recomandările expuse în Actul de control nr. 11/1 din 12.12.2016; AON „COPYRIGHT” a reținut un comision de administrare de 57,57% (2 147 665,86 lei), mai mare decât cel aprobat de organele de conducere 40% (1 492 118,64 lei); AON „COPYRIGHT” nu a efectuat plăți regulate către titularii de drept; AON „COPYRIGHT” nu a repartizat în mod corespunzător și în volum deplin remunerația acumulată.

Potrivit Actului de control nr. 19/2 din 20.07.2018, întocmit de AGEPI, privind controlul general anual al activității AON „COPYRIGHT” pentru perioada 01.01.2017-31.12.2017. AN „COPYRIGHT” nu a ținut cont de recomandarea Comisiei de control din Actele de control nr. 11/1 din 12.12.2016 și nr. 17/2 din 27.12.2017 cu referire la Raportul Cenzorului. AN „COPYRIGHT”, induce în eroare titularii de drepturi cu privire la reținerile efectuate de organizație din remunerația ce se cuvine titularilor de drepturi, reieșind din faptul că, potrivit contractelor încheiate cu titularii, nu se specifică despre fondurile speciale create de AN „COPYRIGHT” în cuantum total de 10% (5% fondul de promovare și 5% fondul de aur al operelor). AN „COPYRIGHT” nu stabilește corect modul de valorificare a operelor și/sau a obiectelor drepturilor conexe, în obiectul licențelor eliberate, prin acordarea beneficiarilor a dreptului de interpretare publică a creațiilor și nu a dreptului de comunicare publică. Raportul anual de transparență al AN „COPYRIGHT” pentru anul 2017 nu a fost prezentat potrivit formatului aprobat de AGEPI, astfel încât nu este indicată remunerația acumulată de organizație în anul 2017. S-au efectuat achitări, în numerar, către o asociație obștească (ANPCI), neavizată de către AGEPI în calitate de organizație de gestiune colectivă, printr-o persoană intermediară și neîmputernicită. S-a repartizat un procentaj redus al remunerației în anul 2017 (reprezentând 27,4% din remunerația acumulată în valoare de 2 069 415,82 lei, cu excepția comisionului și suma remunerației nerepartizate din anii anteriori). S-a achitat un procentaj redus al remunerației în anul 2017 (reprezentând 47,7% din remunerația acumulată în valoare de 3 028 187,85 lei, cu excepția comisionului și sumei neplătite din anii anteriori).

Potrivit Actului de control nr. 20 din 27.06.2019, întocmit de AGEPI, privind controlul general anual al activității AON „COPYRIGHT” pentru perioada 01.01.2018-31.12.2018. Nu au fost implementate recomandările din Actul de control nr. 19/2 din 20.07.2018; directorul AON „COPYRIGHT” nu a respectat rigorile legale întru asigurarea bunei funcționări a asociației acordând concediu anual de odihnă tuturor angajaților în perioada controlului activității pentru anul 2018. Există neconcordanțe dintre cifrele indicate în Darea de seamă a Cenzorului Asociației cu cele din Raportul

anual de transparență. AON „COPYRIGHT” nu a prezentat copiile contractelor încheiate cu alte organizații de gestiune colectivă, menționând că acestea ar fi confidențiale. Nu au fost respectate obligațiile de transparență.

Potrivit Actului de control nr. 24/85 din 13.01.2021, întocmit de AGEPI, privind controlul general anual al activității AON „COPYRIGHT” pentru perioada 01.01.2019-31.12.2019. Recomandările Comisiei de control potrivit Actului de control nr. 20 din 27.06.2019 și Actului de control nr. 22 din 11.07.2019 nu au fost implementate integral. Asociația nu a respectat prevederile propriului Statut privind termenul de publicare a anunțului înainte de data desfășurării Adunării Generale extraordinare și cele cu privire la modul de adoptare a deciziei cu privire la reorganizarea Asociației. Contrar prevederilor art. 51 alin. (3) din Legea nr. 139/2010 și pct. 9 din Instrucțiune, potrivit cărora „în cadrul controalelor efectuate de AGEPI, organizația de gestiune colectivă controlată este obligată să pună la dispoziția AGEPI orice documente și informații solicitate și să prezinte copii de pe acestea, dacă sunt solicitate”, AN „COPYRIGHT” a refuzat de a prezenta copii de pe contractele solicitate de Comisia de control, prezentând prima și ultimă filă, invocând confidențialitatea acestora. În contextul informației prezentate, nu a fost posibilă identificarea către cine și cum a fost achitată remunerația colectată pe licența extinsă și obligatorie. Nu au fost prezentate suficiente acte pentru justificarea tuturor cheltuielilor aferente gestionării dreptului de autor și a drepturilor conexe indicate în Raportul anual de transparență al AN „COPYRIGHT” pentru 2019.

Potrivit Actului de control nr. 24/2432 din 21.12.2021, întocmit de AGEPI, privind controlul general anual al activității AON „COPYRIGHT” pentru perioada 01.01.2020-31.12.2020. Nu este asigurată participarea adecvată și efectivă a membrilor la procesul decizional. În continuare nu sunt prezentate toate actele solicitate de către Comisia de control, sub pretextul asigurării confidențialității; în continuare există neconcordanțe dintre sumele privind cheltuielile efective de funcționare menționate în Raportul Situațiilor Financiare, Raportul pe contul 716 și suma indicată în Raportul anual de transparență al Asociației. Nu au fost repartizate integral remunerațiile către autori pentru anii 2018, 2019, 2020.

Neconformitățile sus-enunțate sunt doar unele din cele depistate de către AGEPI pe parcursul ultimilor 5 ani, și care sunt extrem de grave.

Aceste neconformități denotă caracterul sistemic și major al încălcărilor tolerate de către AGEPI în raport cu unele Asociații Obștești, ceea ce trădează o încălcare evidentă a dreptului discreționar și denotă un comportament vădit diferențiat a AO „MORA” în raport cu alte OGC-uri, inclusiv avizate.

Prin încheierea Judecătorei Chișinău (sediul Râșcani) din 17.06.2022, s-a dispus atragerea în proces în calitate de persoane terțe : Asociațiile Obștești : „Asociația Națională a Producătorilor de Fonograme și Interpreți” (ANPFI), Asociația Națională „COPYRIGHT” (AN „COPYRIGHT”) și „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” (ANPCI).

La 28.03.2022 Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” (în continuare ANPCI) a înaintat acțiune de contencios administrativ împotriva Agenției de Stat pentru Proprietate Intelectuală (în continuare AGEPI), persoană terță Asociația Titularilor de Drepturi de Autor din Moldova „MORA”, solicitând următoarele :

1. constatarea nesoluționării în termenul prevăzut de legislația în vigoare a cererii nr. 2 din 14.01.2022 (înregistrată la AGEPI cu nr. 92 din 17.01.2022) depusă de către ANPCI la sediul AGEPI;
2. constatarea nesoluționării în termenul prevăzut de legislația în vigoare a cererii nr. 3 din 18.01.2022 (înregistrată la AGEPI cu nr. 106 din 18.01.2022) depusă de către ANPCI la sediul AGEPI;
3. constatarea nesoluționării în termenul prevăzut de legislația în vigoare a cererii prealabile nr. 14

din 18.02.2022 (înregistrată la AGEPI cu nr. 552 din 18.02.2022) depusă de către ANPCI la sediul AGEPI;

4. modificarea părții motivate a deciziei AGEPI nr. 44/105 din 20.01.2022, prin completarea cu argumentele suplimentare de refuz, după cum urmează :

- nu corespund criteriului indicat la lit. a) din art. 48 din Legea nr. 139/2010, care indică că „a) majoritatea membrilor organizației sau majoritatea titularilor de drepturi care, în alt mod, i-au încredințat în gestiune drepturile lor sunt titulari de drepturi care au cetățenia Republicii Moldova sau care au domiciliul, iar în cazul persoanelor juridice – sediul, pe teritoriul Republicii Moldova și la aceasta se pot asocia alți titulari de drepturi care doresc acest lucru, în conformitate cu statutul respectivei organizații”.

- nu corespund criteriului indicat la lit. b) din art. 48 din Legea nr. 139/2010, care indică „b) a încheiat acorduri de reprezentare reciprocă a intereselor cu organizații similare care îi reprezintă pe titularii de drepturi din străinătate sau, cel puțin, întreprinde toate acțiunile necesare pentru încheierea unor asemenea acorduri”, deoarece au prezentat contracte ilegale, care nu sunt valabile și în acest mod au dus în eroare membrii Comisiei de avizare;

- nu corespund criteriului indicat la lit. e) din art. 48 din Legea nr. 139/2010, care indică că „e) garantează un tratament egal titularilor de drepturi și utilizatorilor atunci când este vorba de aceleași condiții obiective”;

- nu există repertoriu pe care l-ar fi gestionat deoarece nu a fost prezentat cel puțin pentru vizualizare membrilor Comisiei de avizare;

- nu este publicată pentru transparență lista membrilor AO „MORA” care se pretind a fi titulari ai drepturilor de autor și conexe, cel puțin pentru vizualizare pe pagina web www.mora.md, inclusiv lipsa pe pagina web pre notată a componentei Consiliului AO „MORA” și altor organe de conducere, inclusiv Cenzor, cât și lipsa a oricărei alte informații inerente tipice pentru o organizație de gestiune colectivă care ar pretinde la aviz din partea AGEPI.

În motivarea acțiunii s-a menționat că, în fapt, la data de 03.05.2011 Ministerul Justiției al Republicii Moldova a înregistrat în calitate de asociație obștească - Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” (ANPCI), fiindu-i atribuit codul fiscal *****. Potrivit stipulărilor statutare, ANPCI este o asociație obștească neguvernamentală, apolitică, nonprofit, constituită prin libera manifestare a voinței persoanelor asociate, în vederea realizării în comun a scopurilor determinate de statutul acesteia și în special de Legea nr. 139/2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe. La data de 14 ianuarie 2022, pe pagina web a AGEPI a fost plasat Anunțul cu privire la convocarea ședinței Comisiei de avizare a organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe, pentru data de 20.01.2022, având următoarea ordine de zi : Examinarea cererii nr. 4759 din 23.12.2021 a Asociației Obștești Asociația Titularilor de Drepturi de Autor din Moldova „MORA” privind eliberarea avizului de a activa în calitate de organizație de gestiune colectivă pentru următoarele categorii de drepturi : de autor și conexe și pentru următoarele categorii de titulari : autori, interpreți. La data de 20.01.2022, a avut loc ședința Comisiei de avizare a organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe a AGEPI. Ca urmare a fost emisă decizia nr. 44/105 din 20.01.2022, prin care s-a decis : „1. Se respinge cererea de eliberare a avizului pentru activitatea organizației de gestiune colectivă depusă de către Asociația Obștească Asociația Titularilor de Drepturi de Autor din Moldova „MORA”.

Consideră că partea de motivare a deciziei nr. 44/105 din 20.01.2022 urmează a fi completată cu argumente care reies nemijlocit din conținutul Legii nr. 139/2010, și anume, din articolul 48 care reglementează avizarea Organizațiilor de Gestiune Colectivă (OGC).

La data de 17.01.2022, ANPCI a depus la AGEPI cererea nr. 2 din (înregistrată la AGEPI cu nr. 92 din 17.01.2022), prin care a solicitat completarea actelor plasate pe pagina web a AGEPI la rubrica Transparența.

La data de 18.01.2022, ANPCI a depus în adresa AGEPI cererea nr. 3 din (înregistrată la AGEPI cu nr. 106 din 18.01.2022), prin s-a solicitat atragerea ANPCI ca participant al procedurii administrative, ca urmare a încălcării drepturilor legale ale ANPCI, precum și examinarea minuțioasă și verificarea tuturor aspectelor descrise de ANPCI în prezenta cerere.

La data de 18.02.2022, ANPCI a depus în adresa AGEPI cererea prealabilă nr. 14 (înregistrată la AGEPI cu nr. 552 din 18.02.2022), prin care a indicat că ANPCI consideră că decizia nr. 44/105 din 20.01.2022 urmează a fi completată cu următoarele argumente suplimentare de refuz a eliberării avizului AO „MORA” : Nu corespund criteriului indicat la lit. a) din art. 48 din Legea nr. 139/2010, care indică că „a) majoritatea membrilor organizației sau majoritatea titularilor de drepturi care, în alt mod, i-au încredințat în gestiune drepturile lor sînt titulari de drepturi care au cetățenia Republicii Moldova sau care au domiciliul, iar în cazul persoanelor juridice - sediul, pe teritoriul Republicii Moldova și la aceasta se pot asocia alți titulari de drepturi care doresc acest lucru, în conformitate cu statutul respectivei organizații”. Nu corespund criteriului indicat la lit. b) din art. 48 din Legea nr. 139/2010, care indică „b) a încheiat acorduri de reprezentare reciprocă a intereselor cu organizații similare care îi reprezintă pe titularii de drepturi din străinătate sau, cel puțin, întreprinde toate acțiunile necesare pentru încheierea unor asemenea acorduri”, deoarece au prezentat contracte ilegale, care nu sunt valabile și în acest mod au dus în eroare membrii Comisiei de avizare. Nu corespund criteriului indicat la lit. e) din art. 48 din Legea nr. 139/2010, care indică că „e) garantează un tratament egal titularilor de drepturi și utilizatorilor atunci când este vorba de aceleași condiții obiective”. Nu există repertoriu pe care l-ar fi gestionat, deoarece nu a fost prezentat cel puțin pentru vizualizare membrilor Comisiei de avizare. Nu este publicată pentru transparență lista membrilor AO „MORA” care se pretind a fi titulari ai drepturilor de autor și conexe, cel puțin pentru vizualizare pe pagina web www.mora.md. inclusiv lipsa pe pagina web prenotată a componenței consiliului AO „MORA” și altor organe de conducere, inclusiv Cenzor, cât și lipsa a oricărei altă informație inerentă tipică pentru o organizație de gestiune colectivă care ar pretinde la aviz din partea AGEPI.

Drept urmare a acestor argumente, prin cerere prealabilă a solicitat de la AGEPI : - „Modificarea deciziei AGEPI nr. 44/105 din 20.01.2022 prin completarea cu argumentele suplimentare de refuz, indicate mai sus”.

ANPCI constată că până pe data de 25.03.2022 răspuns la cererile din 14 și 18 ianuarie 2022 și la cererea prealabilă din 18.02.2022 nu a recepționat, actele nu au fost publicate pe pagina web și nici decizia nr. 44/105 din 20.01.2022 nu a fost modificată. Consideră că acțiunile AGEPI sunt ilegale, iar refuzul de a completa partea motivată a deciziei 44/105 din 20.01.2022 cu argumente suplimentare de refuz este ilegal.

Prin referința formulată de AGEPI, s-a solicitat respingerea ca neîntemeiată a acțiunilor de contencios administrativ înaintate de AO „MORA” și „ANPCI”, în sensul dat s-a relevat că, instanța de contencios administrativ nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității actului administrativ în virtutea art. 225 alin. (1) din Codul administrativ. Potrivit art. 7 alin. (2) lit. s) din Legea nr. 114/2014 cu privire la Agenția de Stat Proprietatea Intelectuală (în continuare - Legea nr. 114/2014), precum și în conformitate cu prevederile art. 4 alin. (1) lit. h) din Legea nr. 139/2010 privind dreptul de autor și

drepturi conexe (în continuare - Legea nr. 139/2010), AGEPI avizează, monitorizează și supraveghează activitatea organizațiilor de gestiune colectivă a dreptului de autor și/sau a drepturilor conexe.

La data de 23.12.2021, prin cererea cu nr. de intrare în AGEPI 4759, AO „MORA” a solicitat eliberarea avizului pentru activitatea organizației de gestiune colectivă. Comisia de avizare s-a convocat la data de 20.01.2022, iar subiectul ordinii de zi al Comisiei de avizare desfășurată în regim on-line, a fost “Examinarea cererii nr. 475 - 23.12.2021 a Asociației Obștești Asociația Titularilor de Drepturi de Autor „MORA” privind eliberarea avizului de a activa în calitate de organizație de gestiune pentru următoarele categorii de drepturi: de autor și conexe și pentru următoarele categorii de titulari: autori, interpreți. Anunțul privind convocarea ședinței Comisiei de avizare în regim on-line, data acesteia, ordinea de zi, link-ul pentru participare au fost publicate la data de 14.01.2022, pe pagina web oficială a AGEPI <http://agepi.gov.md/ro/press-releases>. În cadrul ședinței în regim on-line din 20.01.2022, urmare examinării cereri AO „MORA”, cu votul tuturor membrilor Comisiei de avizare a organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe a AGEPI, acționând în temeiul prevederilor art. 4 alin. (1) lit. h 48 din Legea nr. 139/2010, art. 7 alin. (2) lit. s) din Legea nr. 114/2014, prin decizia AGEPI nr. 44/105 din 20.01.2022 a fost respinsă cererea de eliberare a avizului pentru activitatea organizației de gestiune colectivă depusă de AO „MORA”. Decizia AGEPI nr. 44/105 din 20.01.2022 a fost emisă cu respectarea tuturor formalităților procedurale pentru emiterea actelor administrative individuale (Cartea doua, Titlul III, Capitolul I și Capitolul II din Codul administrativ), aceasta fiind publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 27-33 din 28.01.2022 și pe pagina web a AGEPI. La data de 24.02.2022, decizia AGEPI nr. 44/105 din 20.01.2022 a fost contestată cu cerere prealabilă de către AO „MORA”. În context, prin răspunsul AGEPI nr. 380 din 11.05.2022, AO „MORA” a fost informată în termen despre respingerea cererii prealabile ca neîntemeiată. Articolul 48 alin. (6) din Legea nr. 139/2010 identifică expres condițiile pe care trebuie să le întrunească o entitate juridică pentru a fi avizată în calitate de organizație de gestiune colectivă și anume: a) majoritatea membrilor organizației sau majoritatea titularilor de drepturi care în alt mod, i-au încredințat în gestiune drepturile lor sînt titulari de drepturi care au cetățenia Republicii Moldova sau care au domiciliul, iar în cazul persoanelor juridice - sediul, pe teritoriul Republicii Moldova și la aceasta se pot asocia alți titulari de drepturi care doresc acest lucru, în conformitate cu statutul respectivei organizații; a încheiat acorduri de reprezentare reciprocă a intereselor cu organizații similare care îi reprezintă pe titularii de drepturi din străinătate sau, cel puțin, întreprinde toate acțiunile necesare pentru încheierea unor asemenea acorduri; are capacitatea de a gestiona, pe principii colective, drepturile patrimoniale corespunzătoare, inclusiv dispune de personal și de mijloace tehnice adecvate; dispune de mecanisme adecvate de acumulare, distribuire și de plată a remunerației de autor sau a remunerației cuvenite titularilor de drepturi conexe; garantează un tratament egal titularilor de drepturi și utilizatorilor atunci când este vorba de aceleași condiții obiective; statutul și alte regulamente ale organizației corespund prevederilor prezentei legi și altor acte normative relevante ale Republicii Moldova, precum și tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte. Potrivit art. 48 alin. (7) din Legea nr. 139/2010, organizația de gestiune colectivă care depune la AGEPI o cerere de eliberare a avizului trebuie să prezinte, în conformitate cu prevederile alin. (6) din art. 48, toată informația și actele necesare AGEPI pentru ca aceasta să adopte o decizie în privința respectivei cereri. Ținând cont de prevederile art. 48 alin. (7) din Legea nr. 139/2010, Comisia de avizare a stabilit că AO „MORA” nu a prezentat toată informația și actele necesare la AGEPI pentru ca aceasta să adopte o decizie în privința cererii depuse, și anume: nu a prezentat probe ce ar demonstra că AO „MORA” dispune de personal necesar (inspector (i), contabil) care ar asigura realizarea atribuțiilor de bază ale unei organizații de gestiune colectivă de eliberare utilizatorilor a licențelor pentru

valorificarea operelor sau a obiectelor drepturilor conexe, negociere cu utilizatorii a condițiilor de licențiere, acumulare a remunerației, repartizare a remunerației acumulate, achitarea la timp și, pe cât este posibil, echitabil și proporțional cu valoarea și valorificarea reală a operelor și obiectelor drepturilor conexe corespunzătoare, precum și probe care să demonstreze faptul că AO "MORA" dispune de mijloace tehnice adecvate pentru a gestiona drepturile patrimoniale; nota informativă cu privire la sistemele software de gestiune colectivă a dreptului de autor și drepturilor conexe aflate la dispoziția AO „MORA”, și informațiile privind aplicația FONMIX format power point (15 file), contractul de licență nr. 12/2021 din 22.12.2021 încheiat între Общество с ограниченной ответственностью «ФМ» și AO „MORA” cu privire la dreptul de utilizare pe teritoriul RM a programului FONMIX, informațiile privind aplicația HIPERGRAPH format power point (10 file) anexate la cerere, nu demonstrează că AO „MORA” dispune de mecanisme adecvate de acumulare, distribuire și de plată a remunerației de autor sau a remunerației cuvenite titularilor de drepturi conexe, nemijlocit nu prezintă modalitatea de acumulare și achitare a remunerației cuvenite autorilor și altor titulari ai drepturilor de autor și conexe. De asemenea, Comisia de avizare a identificat prevederi contradictorii în Statutul AO "MORA"; potrivit pct. 1.1 din Statutul AO „MORA”, asociația este constituită "...în vederea realizării scopurilor necomerciale pentru care este destinată. ", iar potrivit pct. 3.4 din Statutul AO „MORA”, „...Asociația este în drept să desfășoare activitate economică... ”. Respectiv, pct. 3.4 din Statutul AO "MORA" este contrar prevederilor art. 48 alin. (14) din Legea nr. 139/2010, potrivit căreia organizația de gestiune colectivă nu are dreptul să desfășoare activitate comercială. Drept urmare, Comisia de avizare a constatat că AO „MORA” nu întrunește condițiile de avizare a organizației de gestiune colectivă, prevăzute de art. 48 alin. (6) lit. c), d), f) din Legea nr. 139/2010, respectiv, nu are capacitatea de a gestiona, pe principii colective, drepturile patrimoniale corespunzătoare, inclusiv nu dispune de personal și de mijloace tehnice adecvate, nu dispune de mecanisme adecvate de acumulare, distribuire și de plată a remunerației de autor sau a remunerației cuvenite titularilor de drepturi conexe, statutul organizației nu corespunde prevederilor Legii nr. 139/2010, precum și tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte. Se conchide, că decizia AGEPI nr. 44/105 din 20.01.2022 a fost emisă în strictă conformitate cu prevederile legii, cu respectarea procedurii și competențelor stabilite conform legii, iar AGEPI, în calitatea sa de oficiu național în domeniul proprietății intelectuale, a acționat cu bună-credință în cadrul aplicării actelor normative respective a luat în considerare toate faptele relevante, și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

Cu privire la alegațiile reclamantei în privința „unor constatări anterioare, formulate tot de către AGEPI în privința altor Asociații Obștești, căreia AGEPI le-a emis aviz privind activitatea în calitate de organizație de gestiune colectivă”, și în privința presupusei ”lipse de imparțialitate în acțiunile autorității, care favorizează anumite Asociații Obștești și, în același timp, creează impedimente artificiale pentru altele, chestiuni care depășesc cu mult dreptul discreționar al autorității în sensul art. 16 din Codul administrativ”, menționează că în procesul realizării atribuțiilor sale funcționale, implicit a atribuției privind avizarea organizațiilor de gestiune colectivă a dreptului de autor și/sau a drepturilor conexe, activează în regim de putere publică, respectiv, își desfășoară activitatea în conformitate cu Constituția Republicii Moldova, legile speciale din domeniu și alte acte normative, acționează respectând principiile legalității, egalității de tratament și imparțialității, asigurând realizarea unui serviciu public stabil, profesionist, imparțial, transparent și eficient în interesul societății și al statului. În ceea ce privește actele de control ale AGEPI, la care face referire reclamanta, acestea nu sunt pertinente litigiului dat și, respectiv, nu pot fi reținute, or, obiectul acțiunii în contencios administrativ este decizia AGEPI nr. 44/105 din 20.01.2022 prin care a fost respinsă cererea de eliberare a avizului pentru activitatea

organizației de gestiune colectivă depusă de AO „MORA”. În context, de la constituirea sistemului de gestiune colectivă, în scopul monitorizării activității organizațiilor de gestiune colectivă și a verificării modului de respectare de către acestea a prevederilor legale din domeniul dreptului de autor și a drepturilor conexe, AGEPI a efectuat controlul activității organizațiilor de gestiune colectivă, fiind întocmite acte de control în care au fost identificate neconformitățile în activitatea organizațiilor de gestiune colectivă, totodată au fost înaintate și recomandări, implementarea cărora vor aduce activitatea organizațiilor de gestiune colectivă în concordanță cu legislația în vigoare. Actele de control asupra activității organizațiilor de gestiune colectivă, implicit și asupra activității Asociației Obștești Asociația Națională „COPYRIGHT”, sunt publicate pe pagina web a AGEPI, în directoriul ”Transparența/Acte de control” <http://www.agepi.gov.md/ro/content/acte-de-control-ogc>.

Prin referința formulată de ANPFI s-a solicitat respingerea ca neîntemeiată a acțiunii înaintate de AO ”MORA” și în contextul dat s-au reiterat circumstanțele de fapt și de drept reflectate în acțiunea de contencios administrativ a ANPCI.

Prin referința formulată de AO „MORA” pe marginea acțiunii înaintate de către ANPCI s-a solicitat respingerea ultimei ca fiind inadmisibilă în temeiul prevederilor art. 207 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ deoarece AO ”MORA” a depus la data de 23 decembrie 2021 în adresa AGEPI o cerere cu privire eliberarea avizului privind activitatea organizației de gestiune colectivă. Cererea menționată a fost depusă în temeiul prevederilor art. 48 din Legea privind dreptul de autor și drepturile conexe care reglementează condițiile și procedura de examinare a unei astfel de solicitări. Prin urmare aspectele ce sunt dezbătute în cadrul unei asemenea proceduri țin de întrunirea de către solicitant a condițiilor cerute de lege pentru eliberarea avizului de a activa în calitate de OGC. Ca urmare a examinării cererii menționate comisia din cadrul AGEPI la data de 20.01.2022 a decis de a respinge cererea în baza unor motive pe care le-a considerat de cuviință. Decizia respectivă a fost contestată de AO ”MORA” în instanța de judecată, dosarul fiind pe rolul instanței de contencios administrativ. Solicitarea reclamantei în prezenta speță de a obliga AGEPI de a include motive suplimentare de refuz într-o susținere a deciziei sale este una neîntemeiată și fără suport juridic. Motivele care au stat la baza refuzului, legale sau ilegale, sunt cele pe care organul colegial le-a considerat a fi pertinente iar asupra legalității cărora instanța se va pronunța în alt proces intentat la cererea subiectului vizat, în speță AO ”MORA”. Impunerea unor motive suplimentare de refuz nu poate fi făcută de instanța de judecată deoarece s-ar substitui voinței și dreptului organului împuternicit conform legii de a decide asupra chestiunilor ce intră în sfera sa de atribuții. Un alt moment în susținerea respingerii cererii de chemare în judecată este acela că pretențiile înaintate de reclamantă (ANPCI) sunt contradictorii. Astfel, în pct. 1 din solicitări ANPCI solicită anularea deciziei AGEPI nr. 44/105 din 20.01.2022 pe când în pct. 2 se solicită obligarea AGEPI de modificare a deciziei AGEPI nr. 44/105 din 20.01.2022. Pretențiile formulate se exclud una pe alta și creează confuzii. Mai mult, ANPCI nu are nici o atribuție și nu poate de fapt demonstra nici dreptul și nici interesul în cadrul procedurii respective. În conformitate cu prevederile art. 44 din Codul administrativ intitulat, participanții la procedura administrativă, Participanți la procedura administrativă sunt: autoritatea publică, orice persoană fizică și juridică care a solicitat inițierea procedurii sau în privința căreia procedura a fost inițiată, precum și orice altă persoană atrasă de autoritatea publică în procedura administrativă. Dacă procedura administrativă implică necesitatea soluționării unei chestiuni cu privire la drepturile și obligațiile comune ale mai multor participanți sau drepturile și obligațiile participanților decurg din aceleași temeiuri de fapt sau de drept, participarea lor la procedura administrativă este obligatorie. Autoritatea publică este obligată să atragă în procedura administrativă, din oficiu sau la cerere, persoanele ale căror drepturi pot fi afectate prin procedura administrativă. Dacă are cunoștință despre astfel de

persoane, autoritatea publică le informează despre inițierea sau desfășurarea procedurii administrative. În contextul normelor menționate și a relatărilor reclamantei rezultă că drepturile ANPCI nu pot fi afectate prin decizia AGEPI cu referire la cererea de avizare depusă de AO "MORA" indiferent de soluția adoptată - de admitere sau de respingere. Mai mult decât atât reclamanta ANPCI nu poate avea și nici un interes din perspectiva unei eventuale "conurențe" în activitatea de OGC din partea AO "MORA", or nici la data depunerii și examinării cererii AO "MORA" cu privire la avizare, ANPCI nu deținea calitatea de OGC și nu deține această calitate nici în prezent. Lista OGC poate fi consultată pe site-ul www.agepi.gov.md. Codul administrativ prevede ca o condiție de admisibilitate a acțiunii în contencios administrativ - vătămarea prin activitatea administrativă a unui drept al său, adică al reclamantului - ANPCI, prin activitatea administrativă desfășurată de AGEPI, însă, din materialele cauzei nu rezultă încălcarea a careva drepturi a reclamantului - ANPCI prin activitatea administrativă desfășurată, prin urmare, acțiunea urmează a fi declarată inadmisibilă, în baza temeiului prevăzut de art. 207 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ. Conform Codului administrativ, pentru admisibilitatea acțiunii, inter alia, reclamantul urmează să revendice un drept subiectiv propriu vătămat prin activitatea administrativă. Sintagma din art. 189 alin. (1) din Codul administrativ, "orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său" interzice actio popularis, indiferent de tipologia acțiunii înaintate în contenciosul administrativ. Totodată, art. 5 din Codul administrativ, prevede că, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea. Conform art. 17 din Codul administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă. Astfel, pentru a avea succes, acțiunea reclamantului trebuie să fie una serioasă, inclusiv reclamantul să revendice un drept concret al său vătămat, dar nu situații juridice subiective.

În cadrul examinării cauzei, AO „MORA”, în persoana avocatului Crivenco Roman a depus cerere în temeiul căreia a exprimat voința de a renunța la pretenția din acțiunea inițială ce vizează obligarea AGEPI de a emite decizia privind avizarea AO „MORA” în calitate de Organizație de Gestiune Colectivă în conformitate cu art. 48 din Legea nr. 139. Instanța de judecată a luat act de voința exprimată de reprezentantul AO „MORA” ca emanație a principiului disponibilității în drepturile procesuale reglementat la art. 27 CPC și a supus examinării în continuare a pretențiilor rămase în vigoare.

În ședința de judecată de examinare și soluționare în fond a acțiunii, r/reclamantei – C.Pădure și avocatul Crivenco Roman, au susținut integral acțiunea-concretizată și au solicitat admiterea acesteia pe motivele de fapt și de drept invocate în cererea de chemare în judecată.

Reprezentantul pârītului – AGEPI, cît și reprezentanții persoanelor terțe : AO „Asociația Națională a Producătorilor de Fonograme și Interpreți”, AO „COPYRIGHT” și AO „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale”, în ședința de judecată de examinare și soluționare în fond a acțiunii, nu s-au prezentat, instanța în temeiul prevederilor art. 218 lit. c) și d) Cod Administrativ dispunînd examinarea cauzei în lipsă.

Examinînd cererile de chemare în judecată, audiind explicațiile părții prezente, cercetînd probele anexate la dosar în ansamblu și interconexiunea lor, studiînd normele legii aplicabile, instanța de judecată conchide că acțiunea înaintată de către AO Asociația Titularilor de Drepturi de Autor din Moldova „MORA” împotriva AGEPI, persoane terțe Asociațiile Obștești : „Asociația Națională a Producătorilor de Fonograme și Interpreți”, Asociația Națională „COPYRIGHT” și „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale”, urmează a fi admisă, iar acțiunea înaintată de către

Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale împotriva AGEPI, persoană terță AO „MORA” urmează a fi respinsă, din următoarele considerente.

Conform art. 2 alin. (2) Cod Administrativ, anumite aspecte ce țin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentului cod numai dacă această reglementare este absolut necesară și nu contravine principiilor prezentului cod.

Conform art. 93 Cod Administrativ, fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția. Prin derogare de la prevederile alin. (1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale. Reglementări suplimentare sau derogatorii sunt admisibile doar în baza prevederilor legale.

Conform art. 195 Cod Administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169–171.

Conform art. 206 Cod Administrativ, o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru :

- a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare);
- b) obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual (acțiune în obligare);
- c) impunerea la acțiune, la tolerare a acțiunii sau la inacțiune (acțiune în realizare);
- d) constatarea existenței sau inexistenței unui raport juridic ori nulității unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acțiune în constatare); sau
- e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acțiune de control normativ).

Acțiunea în constatare prezumă existența unui interes îndreptățit pentru constatarea solicitată. Acțiunea în constatare nu poate fi înaintată dacă reclamantul își poate sau și-ar putea revendica drepturile printr-o altă acțiune prevăzută la alin.(1), cu excepția situației când se urmărește constatarea nulității unui act administrativ individual sau normativ.

Conform art. 218 Cod Administrativ, examinarea și soluționarea în fond a acțiunii în contencios administrativ are loc conform prevederilor Codului de procedură civilă, cu următoarele excepții :

a) examinarea și soluționarea acțiunii în contencios administrativ are loc în ședință publică, iar în cazuri de excepție stabilite de lege – în ședință închisă. Participanții la proces se citează; în citație se comunică locul, data și ora ședinței. Dacă participanții la proces convin de comun acord, examinarea și soluționarea acțiunii în contencios administrativ are loc în procedură scrisă;

b) instanța de judecată acceptă probele prezentate după termenul stabilit în faza de pregătire pentru examinarea în fond a acțiunii în contencios administrativ, numai dacă participanții la proces justifică și probează imposibilitatea prezentării probelor în termenul stabilit de instanță;

c) participanții la proces care s-au prezentat cel puțin o dată în ședința de judecată pe parcursul examinării acțiunii în contencios administrativ sau au efectuat acte de procedură în contextul examinării acțiunii în contencios administrativ nu pot invoca lipsa citației pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară;

d) neprezentarea la ședința de judecată, fără motive temeinic justificate, a participanților și/sau a reprezentanților lor nu împiedică soluționarea acțiunii în contenciosul administrativ.

Conform art. 219 Cod Administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor

declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces.

Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.

Instanța de judecată poate avea o discuție juridică cu participanții la proces sau poate da în scris indicații cu privire la situația de drept a cauzei examinate.

În conformitate cu art. 118 alin. (3) CPC, circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

În conformitate cu art. 121 CPC, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului, iar art. 122 CPC prevede că, circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor.

Materialele cauzei denotă că, la 23.12.2021 AO „MORA” a înregistrat la AGEPI cu nr. 4759 cererea de eliberare a avizului pentru activitatea în calitate de organizație de gestiune colectivă.

Prin decizia AGEPI nr. 44/105 din 20.01.2022, s-a respins cererea de eliberare a avizului pentru activitatea organizației de gestiune colectivă depusă de AO „MORA”.

În drept, decizia AGEPI nr. 44/105 din 20.01.2022 a fost întemeiată pe dispozițiile art. 4 alin. (1) lit. h) și art. 48 din Legea privind dreptul de autor și drepturile conexe, art. 7 alin. (2) lit. s) din Legea cu privire la Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală.

În motivarea deciziei nr. 44/105 din 20.01.2022, AGEPI a reținut următoarele : *Comisia de avizare a organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe a AGEPI a stabilit că AO „MORA” nu a prezentat toată informația și actele necesare AGEPI pentru ca aceasta să adopte o decizie în privința cereri depuse și anume :*

- nu a prezentat probe ce ar demonstra că AO „MORA” dispune de personal necesar (inspector (i), contabil) care ar asigura realizarea atribuțiilor de bază ale unei organizații de gestiune colectivă de eliberare utilizatorilor a licențelor pentru valorificarea operelor sau a obiectelor drepturilor conexe, negociere cu utilizatorii a condițiilor de licențiere, acumulare a remunerației, repartizare a remunerației acumulate, achitarea la timp și, pe cât este posibil, echitabil și proporțional cu valoarea și valorificarea reală a operelor și obiectelor drepturilor conexe corespunzătoare, precum și probe care să demonstreze faptul că AO „MORA” dispune de mijloace tehnice adecvate pentru a gestiona drepturile patrimoniale;

- nota informativă cu privire la sistemele software de gestiune colectivă a dreptului de autor și drepturilor conexe aflate la dispoziția AO „MORA”, și informațiile privind aplicația FONMIX format power point (15 file), contractul de licență nr. 12/2021 din 22.12.2021 încheiat între Общество с ограниченной ответственностью «ФМ» și AO „MORA” cu privire la dreptul de utilizare pe teritoriul RM a programului FONMIX, informațiile privind aplicația HIPERGRAPH format power point (10 file) anexate la cerere, nu demonstrează că AO „MORA” dispune de mecanisme adecvate de acumulare, distribuire și de plată a remunerației de autor sau a remunerației convenite titularilor de drepturi conexe, nemijlocit nu prezintă modalitatea de acumulare și achitare a remunerației convenite autorilor și altor titulari ai drepturilor de autor și conexe.

De asemenea, Comisia de avizare a identificat prevederi contradictorii în Statutul AO „MORA”; potrivit pct. 1.1 din Statutul AO „MORA”, asociația este constituită „...în vederea realizării scopurilor necomerciale pentru care este destinată”, iar potrivit pct. 3.4 din Statutul AO „MORA”, „... Asociația este în drept să desfășoare activitate economică ...”. Respectiv, pct. 3.4 din Statutul AO „MORA” este contrar prevederilor art. 48 alin. (14) din Legea nr. 139/2010, potrivit cărora organizația de gestiune colectivă nu are dreptul să desfășoare activitate comercială.

Drept urmare, Comisia de avizare a constatat că AO „MORA” nu întrunește condițiile de avizare a organizației de gestiune colectivă, prevăzute de art. 48 alin. (6) lit. c), d), f) din Legea nr. 139/2010, respectiv, nu are capacitatea de a gestiona, pe principii colective, drepturile patrimoniale corespunzătoare, inclusiv nu dispune de personal și de mijloace tehnice adecvate, nu dispune de mecanisme adecvate de acumulare, distribuire și de plată a remunerației de autor sau a remunerației cuvenite titularilor de drepturi conexe, statutul organizației nu corespunde prevederilor Legii nr. 139/2010, precum și tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

La data de 17.01.2022 ANPCI a înregistrat la AGEPI cu nr. 92 cererea cu privire la completarea actelor plasate pe pagina web a AGEPI la rubrica Transparența/Comisia de avizare a OGC/ cu toate actele depuse de AO „MORA”.

La data de 18.01.2022 ANPCI a înregistrat la AGEPI cu nr. 106 cererea cu privire la atragerea sa ca participant al procedurii administrative ce avea ca obiect avizarea AO „MORA” în calitate de organizație de gestiune colectivă.

Urmând conduita legală, AO „MORA” și ANPCI au depus cereri prealabile către AGEPI, care prin răspunsul nr. 380 din 11.03.2022 a respins-o pe cea depusă de AO „MORA” ca neîntemeiată pe motiv că, solicitantul nu a întrunit exigențele prevăzute de art. 48 din Legea privind dreptul de autor și drepturile conexe, în vederea obținerii avizului pentru activitatea în calitate de organizație de gestiune colectivă.

Cât privește cererea prealabilă a ANPCI, aceasta a fost lăsată fără o reacție din partea AGEPI.

Admisibilitatea acțiunii de contencios administrativ.

Verificând acțiunile întreprinse de reclamantii în promovarea drepturilor și intereselor lor legitime, în corelare cu cadrul legal abordat supra, instanța de judecată constată cu certitudine că aceștia au respectat rigorile de admisibilitate a acțiunilor deduse judecătii.

I. Decizia AGEPI nr. 44/105 din 20.01.2022 reprezintă un act administrativ individual în accepțiunea art. 10, art. 11 alin. (1) lit. a) Cod Administrativ, prin urmare este susceptibil controlului judecătoresc în ordinea contenciosului administrativ.

II. Cu referire la procedura prealabilă, instanța remarcă că, titularii acțiunilor de contencios administrativ au respectat cu certitudine acest segment de admisibilitate.

III. În privința termenului de contestare a actului evidențiat supra, instanța corelând momentul notificării deciziei AGEPI pe marginea cererilor prealabile cu momentul înaintării acțiunilor în judecată, atestă întrunirea termenilor legali de valorificare a acțiunii. În aspectul vizat se vor remarca dispozițiile art. 165 alin. (1) Cod Administrativ, cererea prealabilă se depune în termen de 30 de zile de la comunicarea sau notificarea actului administrativ individual ori a respingerii petiției. Dacă autoritatea publică nu soluționează cererea în termenul prevăzut de prezentul cod, cererea prealabilă poate fi depusă în decursul unui an de la expirarea termenului. În acord cu art. 167 alin. (3) Cod Administrativ, autoritatea publică emitentă soluționează cererea prealabilă în termen de 15 zile calendaristice. Prevederile art. 60 alin. (2)–(5) se aplică corespunzător.

În raport cu ANPCI termenul de contestare este de 1 an deoarece cererea prealabilă depusă de acesta nu a fost soluționată în termenul legal.

În aceeași ordine de idei, instanța va remarca faptul că, decizia AGEPI nr. 44/105 din 22.01.2022 nu conține informația cu privire la exercitarea căilor de atac, care în virtutea art. 124 Cod Administrativ trebuie să includă în mod imperativ următoarele elemente : a) calea de atac care urmează să fie înaintată; b) denumirea și adresa autorității publice sau ale instanței de judecată la care trebuie înaintată calea de atac; c) termenul pentru exercitarea căii de atac. În decizie nu se regăsește adresa autorității publice (AGEPI) și instanței de judecată (Judecătoria Chișinău (sediul Râșcani) la care trebuie înaintată calea de atac, pe cale de consecință se activează prin efectul legii prolongația termenului de atac de 1 an, în unison cu art. 209 alin. (2) Cod Administrativ.

IV. În acțiunile de contencios administrativ, reclamantii au revendicat încălcarea, prin activitatea administrativă efectuată de către autoritatea publică pârâtă, a unor drepturi în sensul art. 17 Cod Administrativ.

V. Totodată, nu există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeuri de drept; nu există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeuri de drept sau că între părți s-a încheiat o tranzacție de împăcare; la aceeași sau la altă instanță de judecată nu se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeuri de drept. La fel, acțiunile de contencios administrativ corespund cerințelor prevăzute la art. 211 alin. (1) și (2) și art. 212 alin. (1) și au fost depuse de persoane împuternicite.

În acest sens, temeuri de inadmisibilitate nu au fost identificate de către instanța de judecată, ceea ce impune incursiunea în fondul cauzei deferite judecătii.

Inițial instanța consideră necesar a reține că, art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, obligă instanțele să-și motiveze deciziile, acesta nu poate fi interpretat ca impunând instanțelor să ofere un răspuns detaliat la fiecare argument (a se vedea Van de Hurk c. Olandei, 19 aprilie 1994, §§ 59 și 61, Seria A nr. 288, și Burg c. Franței (dec.), nr. 34763/02, CEDO 2003-II). Întinderea obligației de a-și motiva deciziile poate varia în conformitate cu natura deciziei și trebuie determinată în lumina circumstanțelor cauzei (a se vedea Ruiz Torija c. Spaniei și Hiro Balani c. Spaniei, 9 decembrie 1994, Series A nr. 303-A și 303-B, § 29 și, respectiv, § 27; și Helle c. Finlandei, 19 decembrie 1997, § 55, Rapoarte privind hotărârile și deciziile 1997-VIII).

De altfel, instanța de judecată nu poate exclude un argument sau o circumstanță pretinsă de o parte care în opinia sa este determinantă și confirmă poziția sa, fără a o aprecia prin prisma temeiniciei, pertinentei litigiului în raport cu situația de fapt. Or, respectarea principiului egalității în fața legii și a justiției, precum și dreptul părților de a fi auzite, reprezintă un aspect inerent respectării dreptului la un proces echitabil, garantat de art.6 § 1 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale.

În plus, principiul *jura novit curia*, aplicabil la judecarea litigiilor enunță că judecătorul trebuie să aplice acel text de lege care corespunde situației de fapt calificate juridic de către parte, în măsura în care situația de fapt respectivă este confirmată de probele administrate în cauză.

În acest sens, în baza mijloacelor de probă administrate pentru dovedirea sau combaterea afirmațiilor ambelor părți, instanța urmează să stabilească situația de fapt a speței, reținând din împrejurările de fapt prezentate de părți numai pe acelea care au fost probate, fără să poată da o altă

calificare juridică, iar apoi va aplica textul de lege corespunzător acestei situații, indiferent de eventualele dispoziții legale indicate de părți.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului reiterează că efectul articolului 6 § 1 din Convenție este, *inter alia*, de a plasa un „tribunal” sub o obligație de a efectua o examinare adecvată a declarațiilor, argumentelor și probelor, fără a prejudicia evaluarea acestora sau a faptului dacă ele sunt relevante pentru decizia sa.

Totodată instanța învederează jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care statuează că întinderea motivării depinde de diversitatea mijloacelor pe care o parte le poate ridica în instanță, precum și de prevederile legale, de obiceiuri, de principiile doctrinale și de practicile diferite privind prezentarea și redactarea sentințelor și hotărârilor în diferite state (Boldea împotriva României din 15 februarie 2007, paragraful 29; Van den Hurk împotriva Olandei din 19 aprilie 1994, paragraful 61). Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce i-au fost prezentate (Boldea împotriva României din 15 februarie 2007, paragraful 29; Helle împotriva Finlandei din 19 februarie 1997, paragraful 60). Or, conform regulilor unui proces echitabil, pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, instanța are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt identificate spre apreciere și să nu se limiteze doar la însușirea motivelor și concluziilor date de participanții procesului.

Noțiunea de „act administrativ” este definită atât în legislația autohtonă, cât și în Rezoluția (77) Cu privire la protecția individului față de actele autorităților administrative, adoptată de Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei la 28 septembrie 1997. În accepțiunea reglementărilor enunțate, actul administrativ este o manifestare juridică unilaterală de voință, cu caracter normativ sau individual, din partea unei autorități publice în vederea organizării executării sau executării în concret a legii, actul administrativ desemnează orice măsuri individuale sau decizii luate în cadrul exercitării autorității publice, susceptibile de a afecta direct drepturile, libertățile sau interesele persoanelor fizice sau juridice și care nu este un act îndeplinit în cadrul exercitării unei funcții judiciare.

Exercitând controlul judecătoresc al actului administrativ contestat din perspectiva argumentelor participanților la proces, în limitele obiectului acțiunii, precum și cercetând din oficiu situația de fapt și de drept a cauzei deduse judecării, instanța conchide că acesta urmează a fi anulat, având în vedere motivele ce succed.

Se va remarca faptul că în virtutea rolului activ consacrat de prevederile Codului Administrativ, în particular de art. 219 Cod Administrativ, de asemenea, în contextul principiului economiei juridice, instanța își va concentra atenția pe circumstanțele relevante ale cauzei și nu va le reitera în cuprinsul părții motivate a hotărârii judecătorești atât timp cât descrierea lor a fost proiectată în partea constatatoare a hotărârii judecătorești. Pentru o înțelegere elocventă a raționamentelor instanței, aceasta își va permite să-și aprofundeze analiza retrospectivă a conceptelor juridice disputate în prezentul litigiu și să reliefeze anumite aspecte cruciale pentru justa soluționare a diferendului judiciar. De asemenea, instanța va uza de reglementarea de la art. 123 alin. (6) din Codul de procedură civilă.

Acțiunile de contencios administrativ conexe într-o singură procedură se exclud reciproc deoarece eventuala satisfacere a pretențiilor înaintate de ANPCI *a priori* vor condiționa respingerea cerințelor formulate de AO „MORA”, modificarea actului administrativ pretinsă de primul nu permite concomitent și anularea aceluiași act administrativ, precum și viceversa, astfel legătura logică este evidentă și din aceste considerente instanța va ține cont de această succesiune.

Referitor la acțiunea de contencios administrativ înaintată de către ANPCI.

În unison cu **art. 6 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului**, orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî [...] asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil [...] Hotărârea trebuie să fie pronunțată în mod public, dar accesul în sala de ședință poate fi interzis presei și publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părți a acestuia, în interesul moralității, al ordinii publice ori al securității naționale într-o societate democratică, atunci când interesele minorilor sau protecția vieții private a părților la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanță, atunci când, în împrejurări speciale, publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiției.

În acord cu art. 20 din Constituția Republicii Moldova, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime. Nici o lege nu poate îngredi accesul la justiție.

Conform art. 17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Conform art. 20 Cod Administrativ, Dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Conform art. 21 Cod Administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative.

Exercitarea atribuțiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate.

Autoritățile publice și instanțele de judecată competente nu pot dispune limitarea exercitării drepturilor și a libertăților persoanelor decât în cazurile și în condițiile expres stabilite de lege.

Conform art. 36 Cod Administrativ, instanța de judecată competentă să soluționeze acțiunile în contencios administrativ este obligată să respecte principiul supremației dreptului, în conformitate cu care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui sunt considerate valori supreme și sunt garantate de stat.

Instanțele de judecată competente aplică principiul supremației dreptului cu luarea în considerare a jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului.

Conform art. 39 Cod Administrativ, orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.

Conform art. 189 alin. (1) și (2) Cod Administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

O acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci când autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere.

Conform art. 206 Cod Administrativ, o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru :

- a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare);
- b) obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual (acțiune în obligare);
- c) impunerea la acțiune, la tolerare a acțiunii sau la inacțiune (acțiune în realizare);
- d) constatarea existenței sau inexistenței unui raport juridic ori nulității unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acțiune în constatare); sau
- e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acțiune de control normativ).

Acțiunea în constatare prezumă existența unui interes îndreptățit pentru constatarea solicitată. Acțiunea în constatare nu poate fi înaintată dacă reclamantul își poate sau și-ar putea revendica drepturile printr-o altă acțiune prevăzută la alin. (1), cu excepția situației când se urmărește constatarea nulității unui act administrativ individual sau normativ.

Conform art. 224 Cod Administrativ, examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri :

a) în baza unei acțiuni în contestare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual, precum și o eventuală decizie de soluționare a cererii prealabile, dacă acestea sînt ilegale și prin ele reclamantul este vătămat în drepturile sale;

b) în baza unei acțiuni în obligare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual de respingere a solicitării sau o eventuală decizie adoptată în procedura prealabilă și obligă autoritatea publică să emită un act administrativ individual, dacă revendicarea pretenției reclamantului de emitere a actului este întemeiată;

c) în baza unei acțiuni în realizare, obligă la acțiune, tolerare sau inacțiune, dacă o astfel de pretenție a reclamantului este întemeiată;

d) în baza unei acțiuni în constatare, constată existența sau inexistența unui raport juridic ori nulitatea unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ, dacă raportul juridic există sau, respectiv, nu există ori actul administrativ individual sau contractul administrativ este nul;

e) în baza unei acțiuni de control normativ, anulează în tot sau în parte actul administrativ normativ, dacă acesta este ilegal, sau constată nulitatea acestuia, dacă acesta este nul;

f) respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sunt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la lit. a)–e).

Dacă la momentul anulării actului administrativ individual de către instanță acesta este deja executat, instanța dispune, la cerere, întoarcerea executării, în măsura în care ea este real posibilă.

Instanța de judecată va sublinia că, revendicarea unui drept legitim subiectiv încălcat constituie o condiție *sine qua non* pentru admisibilitatea acțiunii de contencios administrativ, iar constatarea încălcării dreptului subiectiv reprezintă un element eminamente obligatoriu însă nu și suficient pentru satisfacerea pretențiilor supuse examinării, deoarece trebuie demonstrată și ilegalitatea actului administrativ individual litigios sau a activității administrative contestate. La art. 206 din Codul administrativ, legislatorul a prevăzut lista exhaustivă a tipurilor de acțiuni în contenciosul administrativ, iar la art. 224 din Codul administrativ au fost reglementate soluțiile ce pot fi pronunțate de instanțele judecătorești în dependență de tipul/felul acțiunii de contencios administrativ. Astfel, persistă o legătură indisolubilă între felul acțiunii de contencios administrativ și hotărârea ce urmează a fi emisă din această perspectivă.

Instanța reține că, ipotetic, partea reclamantă ar putea să nu cunoască esența tipologiei acțiunilor de contencios administrativ dat fiind lipsa cunoștințelor în domeniul juridic, în acest sens instanța de judecată urmează să pună în aplicare prevederile art. 219 Cod Administrativ și să ghideze conduita procesuală a reclamantei pe făgașul legal. O asemenea conduită a instanței de judecată este valabilă și în privința reprezentanților părților procesului, inclusiv avocați, deși o interpretare a dispoziției pre citate în corelare cu prevederile art. 44, 203 Cod Administrativ și art. 55 CPC ar atesta contrariul deoarece reprezentantul nu este participant procesual, în sensul prevederilor citate.

Deci, în prezenta cauză instanța judecată a asigurat protecția efectivă a drepturilor și a insistat ca ANPCI să-și ajusteze acțiunea de contencios administrativ conform rigorilor art. 206 Cod Administrativ (a se vedea încheierea Judecătorei Chișinău (sediul Râșcani) din 08.04.2022). De altfel, în contextul art. 240 CPC aplicabil prin prisma art. 195 Cod Administrativ, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească

apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii. Așadar, *în ultimă instanță*, instanța judecătorească este cea care aplică legea relevantă și pertinentă speței judiciare.

Pe aceeași undă de idei, instanța de judecată va remarca faptul că, în lumina principiului disponibilității, conferirea calității procesuale nu reprezintă o activitate formală de decor, or din această stare juridică rezidă identificarea justă a subiectului procesual corespunzător prin conturarea raportului juridic material litigios. Adică, pretențiile reclamantei trebuie îndreptate față de pârâțul corespunzător și ele, în cazul în care sunt temeinice, probate și legale, pot fi satisfăcute rezultând din corectitudinea stabilirii raportului juridic procesual, *per a contrario*, pretențiile din acțiune nu pot fi admise în raport cu persoanele terțe sau părțile necorespunzătoare.

Legislatorul a înzestrat orice potențial justițiabil cu un arsenal juridic adecvat pentru apărarea drepturilor și intereselor legitime. La rândul său, mecanismele conferite de legislator sunt limitate și expuse într-o manieră exhaustivă, raționamente ce derivă din interpretarea gramaticală, logico-juridică și sistemică a normei prevăzute la art. 206 Cod Administrativ.

Felurile acțiunilor de contencios administrativ reglementate de Codul administrativ al RM.

Acțiunea în contestare are ca scop anularea unui act administrativ individual, de regulă defavorabil, deși ar părea inimaginabil ca beneficiarul actului administrativ favorabil să lanseze în instanță acțiune în contestare a acestuia. De altfel, actul administrativ individual dispune de o dublă valență juridică, or, din perspectiva unei persoane actul poate fi favorabil iar din perspectiva alteia aceasta poate avea o conotație negativă/defavorabilă. În principiu, o acțiune în contestare este formulată pentru a contesta un act administrativ anulabil. Totuși această acțiune poate fi înaintată și în cazul actelor administrative, care, deși sunt în fapt nule, par a fi doar anulabile până când sunt declarate ca atare de instanță. Acțiunea în contestare este cea mai populară formă a acțiunilor de contencios administrativ promovată de justițiabili în instanțele judecătorești.

Trăsăturile caracteristice ale actului administrativ, reieșind din reglementările Codului administrativ, sunt următoarele: a) actul administrativ este forma juridică principală de activitate a administrației publice; b) actul administrativ reprezintă o manifestare de voință expresă, cu efect în exterior, unilaterală și supusă unui regim de putere publică; c) regimul de putere publică nu exclude exercitarea de către instanțele judecătorești a unui control de legalitate; d) prin actul administrativ se produc efecte juridice, care pot consta în a da naștere, a modifica sau a stinge drepturi și obligații. Un act administrativ reprezintă exprimarea voinței exprese a autorităților publice, or, nu poate cuprinde o rugămintă, o constatare, o părere sau expresia unui sentiment, ci numai o voință. Caracterul expres al manifestării de voință este determinat de regimul de putere publică în care se emit actele administrative

Acțiunea în obligare constă în obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual, de regulă favorabil pentru sine, nefiind exclusă posibilitatea ca acel act administrativ individual să fie defavorabil în raport cu o altă persoană. Se depune o acțiune în obligare dacă autoritatea administrativă refuză sau nu adoptă un act administrativ pe care este obligat să îl adopte. În practica germană astfel de acțiuni apar în domeniul administrării serviciilor comunitare și unde o persoană are nevoie fie de alocări, fie de permisiuni sau de aprobări din partea administrației pentru a desfășura o activitate sau are nevoie de alocarea unui împrumut sau a altui tip de ajutor social. Doctrina germană accentuează că chiar și în cazul în care autoritatea administrativă a refuzat să adopte/emită un act administrativ, acțiunea potrivită este acțiunea în obligare și nu acțiunea în contestare. Aceeași logică o atestăm și în Codul administrativ al Republicii Moldova. Finalitatea acțiunii în obligare rezidă în

obținerea actului administrativ individual revendicat și nicidecum actul real sau operațiunea administrativă, care nu se circumscriu prevederilor art. 10-11 din Codul administrativ combinat cu art. 206 alin. (1) lit. b) și art. 224 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ.

Acțiunea în realizare - impunerea la acțiune, la tolerare a acțiunii sau la inacțiune. Este o acțiune specifică actelor reale, reglementate la art. 14 din Codul administrativ. Sunt acte reale, în special, informațiile, avertizările sau recomandările autorităților publice și acțiunile întreprinse de acestea, pe cale de consecință, pretinderea furnizării informațiilor de către o autoritate publică nu poate fi catalogată a fi o acțiune în obligare ci una clasică în realizare. În doctrina germană cu titlu exemplificativ se regăsesc acțiuni ce țin de restituire, despăgubire, solicitarea subvențiilor, alte remedii inclusiv ce țin de contractele administrative. Din textul legii rezultă că prin acțiunea în realizare pot fi solicitate următoarele: *impunerea la acțiune, impunere la tolerarea acțiunii, impunerea la inacțiune*. Obiectul acțiunii în realizare sunt actele reale. Acest fapt reprezintă deosebirea esențială dintre acest fel de acțiune și acțiunea în obligare, care are ca obiect anume actul administrativ.

Acțiunea în constatare - constatarea existenței sau inexistenței unui raport juridic ori nulității unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ.

Acțiunea în constatare poate fi înaintată pentru:

Constatarea existenței sau inexistenței unui raport juridic.

Un asemenea fel de acțiune nu este o acțiune tipic germană, este cunoscută și pe plan european atât în sistemul continental cât și cel anglo-saxon (*action for declaratory judgement*). Un exemplu din doctrina germană este: autoritatea administrativă consideră că, pentru desfășurarea sau continuarea unei activități, reclamantul are nevoie de o permisiune specială, în timp ce ultimul consideră că nu este nevoie. Un exemplu din practica curților din SUA în ceea ce privește contractele încheiate cu statul este atunci când există o dispută ”fundamentală” referitoare la faptul dacă agentul economic trebuie să continue prestarea serviciilor în baza contractului cum era stabilit inițial sau să accepte modificările impuse de agentul statal. În așa cazuri, evident că agentul economic riscă rezoluțiunea contractului pentru neexecutare și răspundere față de co-contractant dacă mai târziu se va constata că a greșit în privința obligațiilor sale. Astfel, înaintând o acțiune în constatare a unui raport juridic acesta își diminuează riscurile de răspundere. Adică agentul va solicita instanței să se expună dacă solicitările agentului statal (co-contractantul) trebuie să fie executate sau el are dreptul să refuze executarea acestora.

Constatarea nulității unui act administrativ individual.

Se va accentua diferența dintre acțiunea în contestare și acțiunea în constatare o dată ce *prima facie* ele par a fi similare anume în partea ce privește actul administrativ. Acțiunea în contestare are ca obiect un act administrativ anulabil (adică ”un fel” de nulitate relativă), iar acțiunea în constatare are ca obiect un act administrativ nul (”un fel” de nulitate absolută). Art. 141 din Codul administrativ prevede în ce cazuri un act administrativ este nul, inclusiv *ex officio*. În toate celelalte cazuri va exista un act anulabil și susceptibil anulării pe calea acțiunii în contestare. Deși împotriva unui act administrativ nul trebuie să se depună o acțiune în constatare, nu se exclude și o acțiune în contestare. Această interpretare are la bază faptul că nulitatea absolută nu se bazează întotdeauna pe temeuri expres prevăzute de lege. Pe lângă anumite temeuri expres indicate în art. 141 alin. (2) din Codul administrativ, dispoziția art. 141, alin. (1) din Codul administrativ conține o normă generală.

Constatarea nulității contractului administrativ în accepțiunea art. 13 din Codul administrativ - contract care poate da naștere, modifica sau stinge un raport juridic de drept public, dacă legea nu prevede altfel.

Acțiunea de control normativ rezidă în anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ în sensul art. 12 din Codul administrativ. Acest tip de acțiune este unul hibrid din punct de vedere juridic și împrumută formele acțiunilor în contestare și în constatare înglobând-o într-o o unică formă de acțiune. Acțiunea în control normativ are drept obiectiv desființarea în exclusivitate a actelor normative și în exclusivitate de către instanțele de apel (ca instanțe de prim grad jurisdicțional-material).

Prevederile art. 22, 85, 141, 194, 205, 207, 216, 219 Cod Administrativ imprimă un rol activ autorităților publice și instanțelor judecătorești în cadrul soluționării litigiilor de sorginte administrative, în principal pe dimensiunea cercetării circumstanțelor de fapt și de drept ale cauzelor deferite judecătii. Acest rol activ este desprins din sintagmele utilizate pe larg de legislator în conținutul Codului administrativ – cercetarea din oficiu, totodată are limitele sale degajate *inter alia* din dispoziția art. 219 din Codul administrativ. Obiectul acțiunii este definitiv și conturat de autorul acțiunii de contencios administrativ, în perimetrul căruia urmează să-și focalizeze atenția instanța de judecată, prin urmare în conformitate cu art. 219 alin. (3) din Codul administrativ rezultă că, dacă aceste limite vor fi depășite de către instanța de judecată aceasta va acționa *ultra vires* și cu desconsiderarea principiului disponibilității drepturilor participanților la proces. Totodată, instanța de judecată sub egida art. 219 alin. (1)-(2) poate depune eforturi pentru îndrumarea titularului acțiunii în vederea selectării căii corecte de tranșare a litigiului, misiune îndeplinită în cauză.

Cu referire la cerințele ANPCI ce vizează constatarea nesoluționării în termenul prevăzut de legislația în vigoare a cererii nr. 2 din 14.01.2022 (înregistrată la AGEPI cu nr. 92 din 17.01.2022) depusă de către ANPCI la sediul AGEPI; constatarea nesoluționării în termenul prevăzut de legislația în vigoare a cererii nr. 3 din 18.01.2022 (înregistrată la AGEPI cu nr. 106 din 18.01.2022) depusă de către ANPCI la sediul AGEPI; constatarea nesoluționării în termenul prevăzut de legislația în vigoare a cererii prealabile nr. 14 din 18.02.2022 (înregistrată la AGEPI cu nr. 552 din 18.02.2022) depusă de către ANPCI la sediul AGEPI, instanța reține că în temeiul art. 206 alin. (1) lit. d) Cod Administrativ, instanța constată existența sau inexistența unui raport juridic ori nulitatea unui act juridic administrativ individual sau contract administrativ și nicidecum nu constată fapte cu valoare juridică aferente procedurilor speciale reglementate de Codul de procedură civilă.

De fapt, aceste constatări pot fi proiectate în partea motivată a hotărârii judecătorești pentru consolidarea părții dispozitive a acesteia, adică ele pot reprezenta constatările/concluziile instanței care conduc la o anumită soluție judecătorească, și nicidecum nu se reflectă în dispozitivul hotărârii judecătorești. Legislatorul la art. 10 alin. (1) lit. a) Cod Administrativ, a definit actele defavorabile ca fiind actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat. Din moment ce cererea nu este satisfăcută în interiorul termenului legal este lesne de înțeles că suntem în prezența unui act administrativ individual defavorabil, legea îl cataloghează astfel, în mod automat, și instanța nu trebuie să constate sau să reitereze o situație juridică preexistentă. La fel, dacă instanța constată din probatoriul administrat la materialele cauzei și cadrul normativ aplicabil că actul administrativ individual defavorabil este ilegal, neîntemeiat și încalcă un drept legitim, atunci urmează să îl anuleze, deoarece anume acestea sunt condițiile ce urmează a fi întrunite pentru admiterea unei acțiuni în contestare. Anularea actului administrativ individual este condiționată de stabilirea aspectelor anterior enunțate, fiind axiomatic faptul că dacă actul a fost anulat atunci rezidă că instanța a constatat ilegalitatea, netemeinicia și vătămarea unui drept legitim al titularului acțiunii.

ANPCI eronat circumscrie cerințele din acțiune ca fiind de contestare și obligare, or, contestarea presupune anularea integrală sau parțială a unui act administrativ individual și nicidecum suplimentarea motivării actului. Acțiunea în obligare presupune emiterea de către autoritatea publică pârâtă a unui act administrativ individual distinct și nu poate avea ca obiect completarea unui act administrativ individual printr-un alt act administrativ individual.

În conformitate cu pct. 75² din Regulamentul Curții Europene a Drepturilor Omului, atunci când Camera sau comitetul constată o încălcare a Convenției sau a Protocoalelor sale, se pronunță prin aceeași hotărâre cu privire la aplicarea art. 41 din Convenție dacă a fost transmisă o cerere expresă în acest sens, în conformitate cu art. 60 din prezentul Regulament, și dacă această chestiune permite pronunțarea; în cazul în care chestiunea nu permite pronunțarea, Camera sau comitetul o rezervă, în tot sau în parte, și stabilesc procedura ulterioară.

Conform art. 41 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, dacă Curtea declară că a avut loc o încălcare a Convenției sau a Protocoalelor sale și dacă dreptul intern al Înaltei Părți Contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o satisfacție echitabilă.

Din perspectiva Curții Europene a Drepturilor Omului, constatarea încălcării dreptului reclamantei este indisolubil legată de satisfacția pecuniară acordată ca urmare a constatării violării dreptului legitim, asemenea instanțelor naționale ea constată încălcarea (sau lipsa încălcării) dreptului, însă ea nu constată în partea dispozitivă fapte așa cum sugerează ANPCI. Este evident că pentru a tranșa un litigiu judiciar, instanța este obligată să stabilească adecvat raportul litigios disputat și elementele inerente acestuia, precum și reglementările normative care oferă cheia de soluționare.

Revenind la cerința ANPCI cu privire la modificarea părții motivate a deciziei AGEPI nr. 44/105 din 20.01.2022, prin completarea cu argumente suplimentare de refuz, instanța observă disonanță în voința autorului acțiunii, care pe de o parte mizează pe o modificare a părții motivate a deciziei AGEPI nr. 44/105 din 20.01.2022 iar pe de altă parte menționează despre completarea cu argumente suplimentare de refuz a deciziei nominalizate. Noțiunea de modificare conform DEX-ului denotă transformarea/schimbarea aspectului, formei, conținutului, iar completarea are ca scop suplینirea, adăugarea, întregirea aspectului, formei, conținutului. Diferența este evidentă și nu poate fi interpretată altfel.

Primo, nici o persoană decât autoritatea publică emitentă nu poate stabili forma și conținutul unui act administrativ individual.

Secundo, nici o persoană nu-și poate aroga competențe ce nu-i aparțin, inclusiv instanța de judecată nu se poate erija într-o autoritate publică chiar și în cadrul examinării cauzelor.

Tertio, nici o persoană nu poate obstrucționa autoritățile publice să-și exercite competențele funcționale.

Prin completarea argumentelor de refuz cuprinse în decizia AGEPI nr. 44/105 din 20.01.2022, ANPCI sfidează regulile principale fixate mai sus.

După cum s-a arătat supra, cerința abordată nu se încadrează la nici una din formele de acțiuni reglementate la art. 206 Cod Administrativ, astfel, această *a priori* nu poate fi admisă în substanță deoarece într-o asemenea manieră instanța ar derapa într-un câmp nereglementat legal. Totuși pentru a satisface dreptul de a fi auzit consacrat de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, în continuare cerința dată va fi abordată în fond cu prilejul soluționării pretențiilor AO "MORA".

Referitor la acțiunea de contencios administrativ înaintată de către AO „MORA”.

Conform art. 16 Cod Administrativ, dreptul discreționar al autorității publice reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluții posibile corespunzătoare scopului legii atunci când aplică o dispoziție legală. Exercițarea dreptului discreționar nu permite desfășurarea unei activități administrative arbitrare.

Conform art. art. 18, 19, 20 Cod Administrativ, interesul public vizează ordinea de drept, democrația, garantarea drepturilor și a libertăților persoanelor, precum și obligațiile acestora, satisfacerea necesităților sociale, realizarea competențelor autorităților publice, funcționarea lor legală și în bune condiții. Cererea prealabilă este instituția care oferă o cale de soluționare prejudiciară a litigiilor administrative. Dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Conform art. 21 Cod Administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative. Exercițarea atribuțiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate. Autoritățile publice și instanțele de judecată competente nu pot dispune limitarea exercitării drepturilor și a libertăților persoanelor decât în cazurile și în condițiile expres stabilite de lege.

Conform art. 22 Cod Administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor. Faptele deja cunoscute autorităților publice sau instanțelor de judecată competente, faptele general notorii și faptele prezumate în virtutea prevederilor legale nu necesită a fi probate, până la proba contrarie.

Conform art. 31 Cod Administrativ, actele administrative individuale și operațiunile administrative scrise trebuie să fie motivate.

Conform art. 38 Cod Administrativ, înaintea fiecărei decizii judecătorești pe fond, participanților la proces li se oferă posibilitatea de a-și expune punctul de vedere. Audierea poate fi făcută verbal sau în scris. Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei în mod echitabil, în termen rezonabil, de către o instanță de judecată independentă, imparțială și instituită prin lege. În acest scop, instanța de judecată este obligată să dispună toate măsurile permise de lege și să asigure desfășurarea cu celeritate a procesului.

Conform art. 94 Cod Administrativ, înainte de emiterea unui act administrativ individual defavorabil pentru un participant sau înainte de respingerea unui act administrativ individual favorabil, participantul are dreptul să fie audiat în legătură cu faptele și circumstanțele relevante pentru actul ce urmează a fi emis. Audierea poate fi făcută verbal sau în scris.

Conform art. 118 Cod Administrativ, motivarea este operațiunea administrativă prin care se expun considerentele care justifică emiterea unui act administrativ individual. În motivare se indică temeiurile esențiale de drept și de fapt pe care le-a luat în considerare autoritatea publică pentru decizia sa. Din motivarea deciziilor discreționare trebuie să poată fi recunoscute și punctele de vedere din care autoritatea publică a reieșit la exercițarea dreptului discreționar. Motivarea trebuie să se refere și la argumentele expuse în cadrul audierii.

Motivarea completă a unui act administrativ individual cuprinde:

- a) motivarea în drept – temeiul legal pentru emiterea actului administrativ, inclusiv formele procedurale obligatorii pe care se bazează actul;
- b) motivarea în fapt – oportunitatea emiterii actului administrativ, inclusiv modul de exercițare a dreptului discreționar, dacă este cazul;

c) în cazul actelor administrative defavorabile – o descriere succintă a procedurii administrative care a stat la baza emiterii actului: investigații, probe, audieri, opinii ale participanților contrare conținutului final al actului etc.

Motivarea completă este obligatorie, este parte integrantă a actului administrativ individual și condiționează legalitatea acestuia.

Motivarea nu este obligatorie în cazul în care:

a) autoritatea publică admite o petiție în totalitate fără ca prin decizia de soluționare a ei să fie afectate drepturile sau interesele legitime ale altor persoane;

b) acest lucru este prevăzut expres de lege; sau

c) autoritatea publică emite acte administrative individuale de același fel într-un număr mai mare sau automatizat și, conform circumstanțelor de fapt ale cazului în parte, nu se cere o motivare.

Conform art. 120 Cod Administrativ, un act administrativ individual emis sau confirmat în scris trebuie să cuprindă :

a) numele/denumirea autorității publice care a emis actul administrativ;

b) numele colaboratorului autorității publice care a emis actul administrativ;

c) numele destinatarului actului administrativ;

d) data la care a fost emis actul administrativ;

e) decizia luată (partea dispozitivă a actului administrativ);

f) motivarea deciziei luate, inclusiv indicarea actelor normative pentru a căror punere în aplicare se emite actul administrativ;

g) decizia cu privire la cheltuieli;

h) informația cu privire la exercitarea căilor de atac;

i) semnătura colaboratorului autorității publice care a emis actul administrativ.

Prin derogare de la prevederile alin. (1) lit. b) și i), în cazul unui act administrativ individual scris emis în mod automatizat, pot lipsi datele despre nume și semnătură. Pentru indicarea conținutului pot fi utilizate semne-cheie dacă, în baza explicațiilor făcute în acest sens, persoana căreia îi este destinat actul administrativ sau care este afectată de acesta poate recunoaște clar conținutul actului administrativ.

Conform art. 93 Cod Administrativ, fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția. Prin derogare de la prevederile alin. (1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale. Reglementări suplimentare sau derogatorii sînt admisibile doar în baza prevederilor legale.

Conform art. 137 Cod Administrativ, în exercitarea dreptului discreționar atribuit, autoritățile publice trebuie să acționeze cu bună-credință în limitele legal stabilite și cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul.

Dacă autoritatea publică poate decide discreționar și doar una din mai multe consecințe juridice este legală, atunci dreptul discreționar al autorității publice se reduce la alegerea consecinței juridice/soluției legale.

Stările de fapt identice în esență se tratează identic. O tratare neidentică a două stări de fapt identice se admite numai dacă există un motiv obiectiv.

Dacă într-un caz autoritatea publică și-a exercitat dreptul discreționar într-un anumit mod, atunci în cazuri similare ea este obligată să își exercite dreptul discreționar în același mod. Această regulă nu se aplică dacă autoritatea publică intenționează să își schimbe în viitor practica de exercitare a dreptului discreționar în cazuri similare.

În conformitate cu art. 225 Cod Administrativ, instanța de judecată nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității unui act administrativ.

Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică:

- a) și-a exercitat dreptul discreționar;
- b) a luat în considerare toate faptele relevante;
- c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar;
- d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

În cazul în care au fost emise acte administrative individuale și normative referitoare la securitatea națională a Republicii Moldova, la exercitarea regimului stării excepționale, la măsurile de urgență luate de autoritățile publice în vederea combaterii calamităților naturale, a incendiilor, a epidemiilor, a epizootiilor și a altor fenomene similare, instanța de judecată poate fi sesizată doar pentru exercitarea controlului următoarelor circumstanțe:

- a) existența situației excepționale la data la care a fost emis actul;
- b) competența autorității publice de a emite actul;
- c) existența interesului public care justifică emiterea actului administrativ;
- d) imposibilitatea efectivă a autorității publice de a emite actul în condiții obișnuite.

Alte limitări ale examinării judiciare în cauzele de contencios administrativ sunt reglementate expres prin legi speciale.

În conformitate cu art. 4 alin. (1) lit. h) din Legea privind dreptul de autor și drepturile conexe (în redacția Legii nr. 139 din 02.07.2010), Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală avizează, monitorizează și supraveghează activitatea organizațiilor de gestiune colectivă a dreptului de autor și/sau a drepturilor conexe.

Conform art. 48 din Legea privind dreptul de autor și drepturile conexe (în redacția Legii nr. 139 din 02.07.2010), autorii, interpreții, producătorii de fonograme, producătorii de videograme, precum și alți titulari ai dreptului de autor și ai drepturilor conexe pot, din proprie inițiativă, înființa organizații de gestiune colectivă a drepturilor lor patrimoniale (denumite în continuare *organizații de gestiune colectivă*).

Organizațiile de gestiune colectivă au statutul de persoane juridice și se înființează prin liberă asocieră și nemijlocit de titularii dreptului de autor și/sau ai drepturilor conexe, care fie devin membri ai acestor organizații, fie le delegă împuterniciri printr-un contract în formă scrisă.

Se admite înființarea organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor câtorva categorii de titulari de drepturi privind un anumit drept sau a organizațiilor de gestiune colectivă a mai multor drepturi în interesul unei categorii de titulari ai drepturilor de autor, precum și înființarea organizațiilor de gestiune colectivă a diferitelor drepturi și în interesul diferitelor categorii de titulari de drepturi.

Organizațiile de gestiune colectivă își desfășoară activitatea în conformitate cu prezenta lege, cu alte acte normative relevante ale Republicii Moldova, în baza statutelor proprii și, cu excepția cazurilor prevăzute la alin. (13), în limitele împuternicirilor care le-au fost delegate de titularii dreptului de autor și/sau ai drepturilor conexe, funcționând potrivit reglementărilor privind asociațiile fără scop lucrativ.

Organizația de gestiune colectivă își desfășoară activitatea dacă:

- a) este înregistrată ca organizație în conformitate cu prevederile legislației în vigoare;
- b) este avizată în calitate de organizație de gestiune colectivă de către AGEPI.

AGEPI avizează o organizație de gestiune colectivă în modul stabilit de Guvern dacă aceasta întrunește următoarele condiții:

a) majoritatea membrilor organizației sau majoritatea titularilor de drepturi care, în alt mod, i-au încredințat în gestiune drepturile lor sînt titulari de drepturi care au cetățenia Republicii Moldova sau care

au domiciliul, iar în cazul persoanelor juridice – sediul, pe teritoriul Republicii Moldova și la aceasta se pot asocia alți titulari de drepturi care doresc acest lucru, în conformitate cu statutul respectivei organizații;

b) a încheiat acorduri de reprezentare reciprocă a intereselor cu organizații similare care îi reprezintă pe titularii de drepturi din străinătate sau, cel puțin, întreprinde toate acțiunile necesare pentru încheierea unor asemenea acorduri;

c) are capacitatea de a gestiona, pe principii colective, drepturile patrimoniale corespunzătoare, inclusiv dispune de personal și de mijloace tehnice adecvate;

d) dispune de mecanisme adecvate de acumulare, distribuire și de plată a remunerației de autor sau a remunerației convenite titularilor de drepturi conexe;

e) garantează un tratament egal titularilor de drepturi și utilizatorilor atunci când este vorba de aceleași condiții obiective;

f) statutul și alte regulamente ale organizației corespund prevederilor prezentei legi și altor acte normative relevante ale Republicii Moldova, precum și tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

Organizația de gestiune colectivă care depune la AGEPI o cerere de eliberare a avizului trebuie să prezinte, în conformitate cu prevederile alin. (6), toată informația și actele necesare AGEPI pentru ca aceasta să adopte o decizie în privința respectivei cereri.

În cazul în care mai multe organizații au depus cereri de eliberare a avizului în privința gestionării acelorași categorii de drepturi ale acelorași categorii de titulari de drepturi, AGEPI va elibera aviz acelei organizații care într-o măsură mai mare întrunește condițiile stipulate la alin.(6).

Decizia de eliberare a avizului unei organizații de gestiune colectivă, cu indicarea drepturilor și a categoriilor titularilor de drepturi asupra cărora se extinde gestiunea colectivă, se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Până la soluționarea eventualului litigiu în legătură cu adoptarea de AGEPI a deciziei privind refuzul de eliberare a avizului, organizația de gestiune colectivă care a depus contestație sau titularii de drepturi pe care îi reprezintă, pentru a putea revendica plata remunerației ce i se cuvine, vor prezenta, într-un termen rezonabil de la depunerea contestației, toate actele necesare, care îi atestă pe titularii pe care îi reprezintă și drepturile pe care le are în administrare, organizației de gestiune colectivă care dispune de avizul privind gestionarea acelor drepturi și a acelor categorii de drepturi la care se referea cererea de eliberare a avizului.

Gestiune colectivă extinsă (licență extinsă). Efectele unei licențe eliberate utilizatorilor de către organizația de gestiune colectivă în numele titularilor de drepturi, membri ai acesteia sau care, în alt mod, i-au încredințat în gestiune drepturile, se extind, de asemenea, asupra titularilor de drepturi care nu au calitatea de membru al acestei organizații și nici nu i-au încredințat, în vreun alt mod, drepturile în gestiune, cu condiția că aceștia nu și-au retras drepturile din repertoriul organizației de gestiune colectivă, cu referire la următoarele drepturi:

a) dreptul de interpretare publică, de comunicare publică prin eter sau prin cablu (cu excepția comunicării publice prin satelit, atunci când aceasta nu este simultană cu tele-, radiodifuzarea terestră efectuată de aceeași organizație de difuziune), precum și dreptul de retransmisie prin eter și dreptul de a pune la dispoziția publicului în regim interactiv operele muzicale și fragmentele din operele muzical-dramatice;

b) dreptul de reproducere a operelor sub formă de fonograme, în cazul în care titularii de drepturi vizați au transmis anterior unui producător de fonograme dreptul la o asemenea reproducere;

c) dreptul interpreților de a pune la dispoziția publicului în regim interactiv interpretările lor imprimare pe fonograme.

În cazul gestiunii colective extinse, prevăzută la alin. (11), titularii de drepturi care nu sunt membri ai organizației de gestiune colectivă și nici nu i-au încredințat, în alt mod, în gestiune drepturile lor pot notifica, în formă scrisă, organizației de gestiune colectivă, nu mai târziu decât cu 3 luni înainte de sfârșitul anului calendaristic, despre faptul că își retrag drepturile din sistemul de gestiune colectivă. O astfel de retragere a drepturilor își produce efectele începând cu 1 ianuarie al anului următor celui în care s-a făcut notificarea.

Gestiune colectivă obligatorie (licență obligatorie). În conformitate cu prevederile prezentei legi, pot fi exercitate exclusiv prin intermediul unei organizații de gestiune colectivă avizate de AGEPI următoarele drepturi:

a) dreptul la remunerație compensatorie, asupra căreia părțile vor conveni de comun acord, pentru reproducerea reprografică, conform prevederilor art. 27 alin. (2)–(11);

b) dreptul autorilor și al altor titulari ai dreptului de autor și ai drepturilor conexe la remunerație compensatorie, asupra căreia părțile vor conveni de comun acord, pentru executarea unei copii private de pe operele lor și/sau de pe obiectele drepturilor conexe, conform prevederilor art. 26;

c) dreptul la remunerație echitabilă, asupra căreia părțile vor conveni de comun acord, rezervat autorilor și interpreților după cesionarea dreptului lor exclusiv de închiriere producătorilor de fonograme, videograme sau de opere audiovizuale, conform prevederilor art. 11 alin. (4) și art. 33 alin. (8);

d) dreptul interpreților și al producătorilor de fonograme la remunerație echitabilă, asupra căreia părțile vor conveni de comun acord, pentru fiecare caz de interpretare și comunicare publică a fonogramelor publicate în scopuri comerciale, conform prevederilor art. 37;

e) dreptul autorilor și al altor titulari ai dreptului de autor și ai drepturilor conexe la retransmiterea, simultană și fără modificări, prin cablu a operelor, interpretărilor și fonogramelor lor, conform prevederilor art. 11 alin. (1) lit. h) și alin. (5)–(8) și art. 37 alin. (1) lit. c);

f) dreptul de suită, conform prevederilor art.20.

Organizația de gestiune colectivă nu are dreptul să desfășoare activitate comercială sau să valorifice operele și obiectele drepturilor conexe care i-au fost încredințate în gestiune.

Posibilele pretenții patrimoniale ale titularilor dreptului de autor sau ai drepturilor conexe, înaintea utilizatorilor, care se referă la modul de valorificare a operelor sau a obiectelor drepturilor conexe prevăzute de licență, se examinează și se soluționează de către organizația de gestiune colectivă care a eliberat licența respectivă.

În concordanță cu art. 49 din Legea privind dreptul de autor și drepturile conexe (în redacția Legii nr. 139 din 02.07.2010), organizația de gestiune colectivă exercită, în numele titularilor de drepturi pe care îi reprezintă și în limitele împuternicirilor acordate de aceștia, iar în cazurile pentru care se prevede gestiunea colectivă obligatorie și în numele celor pe care nu-i reprezintă, următoarele atribuții :

a) eliberează utilizatorilor licențe pentru valorificarea operelor sau a obiectelor drepturilor conexe, drepturile asupra cărora le-au fost încredințate în gestiune de titularii de drepturi sau sînt exercitate în virtutea legii;

b) negociază cu utilizatorii cuantumul remunerației pentru valorificarea operelor sau a obiectelor drepturilor conexe, precum și alte condiții de licențiere;

c) acumulează remunerația stipulată, conform prevederilor lit.b), în licențele eliberate și/sau pe cea care este datorată în virtutea dreptului la o remunerație echitabilă (drept din gestiunea sa);

d) repartizează remunerația acumulată, o achită la timp și, pe cât este posibil, echitabil și proporțional cu valoarea și valorificarea reală a operelor și obiectelor drepturilor conexe corespunzătoare;

e) îi reprezintă pe titularii de drepturi, inclusiv pe cei străini (în persoana organizațiilor de gestiune colectivă din țara corespunzătoare), în instanțele de judecată și în cadrul altor proceduri legale, precum și în organele și organizațiile de stat, în legătură cu drepturile transmise de aceștia sau de prezenta lege în gestiune și efectuează orice alte acte juridice necesare pentru protecția și asigurarea drepturilor respective, inclusiv în nume propriu;

f) asigură exercitarea drepturilor membrilor săi în străinătate prin încheierea acordurilor de reprezentare reciprocă a intereselor cu organizații similare de gestiune colectivă din străinătate;

g) întreprinde orice alte acțiuni în limitele împuternicirilor care i-au fost delegate de către titularii dreptului de autor și ai drepturilor conexe.

Organizația de gestiune colectivă are dreptul să ceară utilizatorilor de opere și/sau de obiecte ale drepturilor conexe prezentarea rapoartelor privind operele valorificate (identificate după titularii de drepturi), a altor documente și informații referitoare la orice mod de valorificare, ce corespunde unui drept care cade sub incidența gestiunii respectivei organizații, precum și a altei informații necesare pentru calcularea, acumularea și repartizarea remunerației.

Organizația de gestiune colectivă are, în interesele titularilor dreptului de autor și ai drepturilor conexe, următoarele obligații :

a) să utilizeze remunerația acumulată exclusiv pentru repartizarea și plata ei titularilor dreptului de autor și ai drepturilor conexe. Totuși, organizația are dreptul să rețină din remunerația acumulată cheltuielile efective aferente gestionării drepturilor, precum și sumele destinate unor fonduri speciale create de organizație, cu condiția că întemeierea acestora a fost autorizată fie de titularii de drepturi, fie, în cazul titularilor de drepturi străini, de organizația de gestiune colectivă care îi reprezintă;

b) să repartizeze, după deducerea sumelor menționate la lit.a), remunerația acumulată și să efectueze plăți regulate, proporțional cu valorificarea reală a operelor și/sau a obiectelor drepturilor conexe;

c) să prezinte titularilor dreptului de autor și ai drepturilor conexe, concomitent cu plata remunerației, dări de seamă cu privire la valorificarea drepturilor lor.

În cazul gestiunii colective extinse, titularii dreptului de autor și ai drepturilor conexe care nu sînt membri ai organizației de gestiune colectivă și care nu i-au încredințat, în vreun alt mod, în gestiune drepturile lor și nici nu și-au retras, conform art. 48 alin. (11), drepturile din repertoriul respectivei organizații au dreptul la aceeași remunerație care li se cuvine titularilor reprezentați de aceasta pentru anumite modalități de valorificare a anumitor categorii de opere sau de obiecte ale drepturilor conexe, precum și la excluderea operelor sau a obiectelor drepturilor conexe din licențele eliberate utilizatorilor de către această organizație.

Organizația de gestiune colectivă are dreptul să redistribuie sumele remunerației acumulate de la utilizatori, care, în decurs de 3 ani de la data încasării lor la contul său, nu au fost revendicate, prin adăugarea lor la sumele care urmează a fi repartizate titularilor de drepturi sau în alt mod stabilit ce ține cont de interesele titularilor de drepturi și care nu contravine legislației în vigoare.

Conform art. 7 alin. (1) lit. s) din Legea cu privire la Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală, AGEPI exercită următoarele funcții : avizează, monitorizează și supraveghează activitatea organizațiilor de gestiune colectivă a dreptului de autor și/sau a drepturilor conexe.

Hotărârea Guvernului nr. 1247 din 19.12.2018 cu privire la organizarea și funcționarea Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală nu fixează expres dreptul ultimei de a aviza organizațiile de gestiune colectivă însă face referire la realizarea funcțiilor stabilite în legile pre notate.

În decizia AGEPI nr. 44/105 din 20.01.2022 s-au enunțat argumentele în fapt și în drept care în cumul au determinat respingerea cererii AO „MORA” cu privire la avizarea în calitate de organizație de gestiune colectivă și anume :

- nu s-au prezentat probe ce ar demonstra că AO „MORA” dispune de personal necesar (inspector (i), contabil) care ar asigura realizarea atribuțiilor de bază ale unei organizații de gestiune colectivă de eliberare utilizatorilor a licențelor pentru valorificarea operelor sau a obiectelor drepturilor conexe, negociere cu utilizatorii a condițiilor de licențiere, acumulare a remunerației, repartizare a remunerației acumulate, achitarea la timp și, pe cât este posibil, echitabil și proporțional cu valoarea și valorificarea reală a operelor și obiectelor drepturilor conexe corespunzătoare, precum și probe care să demonstreze faptul că AO „MORA” dispune de mijloace tehnice adecvate pentru a gestiona drepturile patrimoniale;

- nota informativă cu privire la sistemele software de gestiune colectivă a dreptului de autor și drepturilor conexe aflate la dispoziția AO „MORA”, și informațiile privind aplicația FONMIX format power point (15 file), contractul de licență nr. 12/2021 din 22.12.2021 încheiat între Общество с ограниченной ответственностью «ФМ» și AO „MORA” cu privire la dreptul de utilizare pe teritoriul RM a programului FONMIX, informațiile privind aplicația HIPERGRAPH format power point (10 file) anexate la cerere, nu demonstrează că AO „MORA” dispune de mecanisme adecvate de acumulare, distribuire și de plată a remunerației de autor sau a remunerației convenite titularilor de drepturi conexe, nemijlocit nu prezintă modalitatea de acumulare și achitare a remunerației convenite autorilor și altor titulari ai drepturilor de autor și conexe.

Considerând că examinarea unui caz reprezintă un duel al probelor, se conchide că probele au importanță atât pentru autoritatea care examinează chestiunea avizării activității organizațiilor de gestiune colectivă, cât și pentru părți. Întrucât nu se poate elucidă cazul supus examinării numai pe baza afirmațiilor părților, este imperioasă acumularea cât mai multor date obiective care permit o viziune de ansamblu a cauzei deferite judecării.

AGEPI nu poate opera cu prezumții, supoziții sau concluzii superficiale și declarative ci doar cu argumente și probe convingătoare, standardul de probă în genurile date de spețe este unul foarte înalt deoarece este menit să excludă erori în această evaluare. Încă în dreptul roman s-a consacrat adagiul: „*idem est non esse et non probari*”, ceea ce semnifică că a nu fi sau a nu fi probat este același lucru. În materia dreptului, gradul de satisfacție este numit standard de probă și poate lua trei forme de bază :

- (a) „*preponderența probelor*”, standardul folosit în majoritatea cauzelor civile;
- (b) „*dincolo de orice îndoială rezonabilă*”, standardul folosit în procesele penale;
- (c) „*dovezi clare și convingătoare*”, un standard intermediar.

În speță, AGEPI eronat a reținut precum că, AO „MORA” nu a prezentat probe ce ar demonstra că AO „MORA” dispune de personal necesar (inspector (i), contabil) care ar asigura realizarea atribuțiilor de bază ale unei organizații de gestiune colectivă de eliberare utilizatorilor a licențelor pentru valorificarea operelor sau a obiectelor drepturilor conexe, negociere cu utilizatorii a condițiilor de licențiere, acumulare a remunerației, repartizare a remunerației acumulate, achitarea la timp și, pe cât este posibil, echitabil și proporțional cu valoarea și valorificarea reală a operelor și obiectelor drepturilor conexe corespunzătoare, precum și probe care să demonstreze faptul că AO „MORA” dispune de mijloace tehnice adecvate pentru a gestiona drepturile patrimoniale.

Dimpotrivă AO „MORA” a fost înregistrată ca organizație (asociație obștească) în conformitate cu legislația în vigoare, fapte demonstrat prin decizia Agenției Servicii Publice din 22.10.2021 cu privire la înregistrarea persoanei juridice, precum și extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice (f.d. 9), are în componența sa la moment 25 membri (dosarul administrativ, fila 217), organele de administrare au fost create și exercită împuternicirile de rigoare. De asemenea, Agenția Servicii Publice a aprobat Statutul AO „MORA” care a fost constituită în formă juridică de organizare „asociație obștească” cu specific caracteristic „organizațiilor de gestiune colectivă a dreptului de autor și drepturilor conexe”.

Mai mult, AO „MORA” dispune de personal inerent activității organizațiilor de gestiune colectivă - manager dezvoltare și relații externe (Jora Vadim), șef serviciul relații cu publicul și mass-media (Pădure Constantin), șef serviciu audit intern (Chiroșca Nicolae), șef direcția resurse umane (Caziuc Maxim), jurisconsult (Demian Elena), în acest sens la dosarul administrativ se regăsesc contractele individuale de muncă corespunzătoare. (filele 20-39)

Deși este legitim ca statele să instituie o serie de cerințe minime cu privire la rolul și structura organelor de conducere ale unei asociații, autoritățile nu ar trebui să intervină în funcționarea organizatorică internă a asociațiilor într-o măsură atât de mare încât să verifice respectarea tuturor formalităților stabilite în statutul unei asociații (*Tebieti Mühafize Cemiyeti și Israfilov împotriva Azerbaidjanului, 2009, pct. 78*).

Este lipsită de claritate alegația AGEPI precum că, personalul de care dispune AO „MORA” nu este apt să asigure realizarea atribuțiilor de bază ale unei organizații de gestiune colectivă de eliberare utilizatorilor a licențelor pentru valorificarea operelor sau a obiectelor drepturilor conexe, negociere cu utilizatorii a condițiilor de licențiere, acumulare a remunerației, repartizare a remunerației acumulate, achitarea la timp și, pe cât este posibil, echitabil și proporțional cu valoarea și valorificarea reală a operelor și obiectelor drepturilor conexe corespunzătoare. În primul rând, o asemenea afirmație poartă un caracter declarativ deoarece nu este susținută de probe concludente, în al doilea rând, care sunt criteriile de care se conduce AGEPI atunci când identifică suficiența cadrelor pentru o gestiune adecvată a organizației colective, există un număr concret sau se stabilește în mod subiectiv de către autoritatea publică pârâtă conform doleanțelor sale.

Instanța consideră că, nu cantitatea personalului este definitorie pentru aprecierea administrării eficiente a organizației de gestiune colectivă ci calitatea personalului implicat în acest proces, în același context, trebuie să existe în legi sau în acte normative relevante criterii clare care ar configura aceste elemente, or, în caz contrar persistă riscul abuzurilor și exceselor autorității publice în segmentul vizat.

Din perspectiva jurisprudenței CtEDO, legea trebuie să fie accesibilă persoanei în cauză și să fie previzibilă sub aspectul consecințelor sale (a se vedea și Hotărârea *Amann împotriva Elveției*). În sensul Convenției, o normă juridică trebuie să îndeplinească două condiții suplimentare: să fie accesibilă oricărei persoane, lucru care se realizează, de regulă, prin publicare; să fie enunțată cu claritate, astfel încât orice persoană să poată, în mod rezonabil, să își conformeze conduita cunoscând consecințele juridice ale faptelor sale. Această ultimă condiție nu este îndeplinită, spre exemplu, atunci când norma legală nu prevede cu suficientă claritate condițiile în care autoritățile statale pot să ia o anumită măsură, precum și mijloacele de verificare a îndeplinirii condițiilor. În lipsa unor garanții procedurale, simpla existență fizică a normei legale nu este suficientă pentru a fi calificată drept lege, în sensul Convenției.

Pentru a corespunde celor trei criterii de calitate – accesibilitate, previzibilitate și claritate – norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acesteia

conduite. În caz contrar, cu toate că legea conține o normă de drept care aparent descrie conduita persoanei în situația dată, persoana poate pretinde că nu-și cunoaște drepturile și obligațiile.

Cadrul normativ în domeniu, în special Legea cu privire la dreptul de autor și drepturile conexe nu cuantifică numeric personalul organizației ce pretinde avizarea în calitate de gestionar colectiv, dispoziția art. 48 alin. (6) lit. c) din Legea pre citată menționând despre existența unui personal capabil să gestioneze, pe principii colective, drepturile patrimoniale corespunzătoare. Aici este relevant principiul – „unde legea nu distinge, nici noi nu putem distinge“ (*ubi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus*). Norma respectivă nu a acordat discreție AGEPI-ului în aprecierea suficienței personalului pentru o bună gestiune a organizației colective, prin urmare dânsa (autoritatea publică pârâtă) nu poate acționa în asemenea calitate. Chiar și în ipoteza în care legislația în vigoare ar permite o asemenea conduită, în prezenta speță, AGEPI nu a arătat în decizia contestată, argumentat și probat, că personalul AO „MORA” este incapabil să facă față provocărilor puse în sarcina unei organizații de gestiune colectivă. Orice afirmație, indiferent de la cine provine, reprezintă o simplă afirmație dacă este puerilă în substanță și nu dispune de suport probant. S-a desconsiderat și faptul că numărul personalului la fondare este de regulă infim în raport cu cel ulterior de activitatea organizației și captarea clientelei.

Cu titlu exemplificativ, în cauza *Koretskyy și alții împotriva Ucrainei*, autoritățile au refuzat să înregistreze o asociație neguvernamentală. Curtea a considerat că dispozițiile din dreptul intern care reglementau înregistrarea asociațiilor erau prea vagi pentru a fi suficient de „previzibile” și acordau autorităților o marjă de apreciere excesiv de largă pentru a decide dacă o anumită asociație putea fi înregistrată sau nu (pct. 48). Pentru a aprecia legalitatea unei ingerințe, și în special previzibilitatea dreptului intern în cauză, Curtea a ținut seama atât de textul legii, cât și de modul în care aceasta a fost aplicată și interpretată de autoritățile interne (*Jafarov și alții împotriva Azerbaidjanului, 2019, pct. 70 și 85, cu privire la refuzul ilegal/nelegal de a înregistra o asociație*).

Se conchide că, discreția decizională a AGEPI în aspectul disputat este abuzivă, din moment ce interpretează extensiv prevederea art. 48 din Legea privind dreptul de autor și drepturile conexe și conferă accepțiuni ce depășesc spiritul și litera legii, adică voința legislatorului. AGEPI nu a enunțat care genuri de activitate nu au fost acoperite de către AO „MORA”, dar și-a redus motivarea pe inexistența inspectorului (lor) și contabilului (lor), fapt inadmisibil *per se*, luând în considerare că importanța prezintă sfera de activitate a personalului antrenat în proces și nu denumirea funcției, de altfel, managerul dezvoltare și relații externe, șeful serviciului relații cu publicul și mass-media, șeful serviciului audit intern, șeful direcției resurse umane, juriconsultul, reprezintă cu prisosință cadre umane elocvente pentru îndeplinirea activităților inerente inspectorului și contabilului, care ar implementa cu brio sarcinile impuse unei organizații de gestiune colectivă.

Instanța consideră necesar de a evidenția că, legalitatea, oportunitatea, discreția reprezintă dimensiuni juridice distincte ale actelor administrative care nu urmează a fi confundate. O asemenea concluzie nu rezidă direct din Codul Administrativ, care nu definește în general noțiunea de oportunitate sau dreptul discreționar, însă se deduce dintr-o analiză multispectuală a legislației conexe și doctrinei juridice.

Legalitatea unui act administrativ poate fi verificată prin raportare la următoarele condiții generale: conformitatea cu dispozițiile constituționale, cu legile adoptate de Parlament și cu toate actele normative cu forță juridică superioară; competența emitentului; forma și procedura prevăzută de lege. Principiul legalității evocă acea calitate a actului administrativ de a corespunde legii în accepțiunea *lato sensu*, atât din punct de vedere al categoriilor de acte normative incluse în sintagma lege, cât și din punct de vedere

al prescripțiilor legii în ceea ce privește forma, fondul și limitele competenței organului care emite actul administrativ.

Prin *oportunitate* înțelegem realizarea sarcinilor și atribuțiilor legale în termen optim, cu cheltuieli minime de resurse materiale și spirituale, dar cu eficiența cât mai mare, precum și alegerea celor mai potrivite mijloace pentru realizarea scopului legii. Oportunitatea vizează: momentul în care se adoptă actul administrativ (actualitatea), locul și condițiile concrete în care urmează să se aplice un act administrativ, conformitatea cu scopul legii, mijloacele, durata, calitatea vieții și interesul public.

Dreptul de apreciere sau puterea discreționară reprezintă acea marjă de libertate lăsată la libera apreciere a unei autorități astfel ca, în vederea atingerii scopului indicat de legiuitor, să poată recurge la orice mijloc de acțiune în limitele competenței sale. Dincolo de aceste limite, autoritatea respectivă va acționa cu exces de putere (*ultra vires*) ce poate fi cenzurat în instanța de judecată.

Chestiunea oportunității actelor administrative este strâns legată de dreptul de apreciere (puterea discreționară) al organelor administrației de stat care reprezintă o facultate recunoscută de lege a acestor subiecți de drept în alegerea soluțiilor celor mai adecvate pentru aplicarea eficientă a legii.

Legislatorul autohton prin dispoziția art. 225 alin. (1) Cod Administrativ, a exceptat expres de la controlul judecătoresc, segmentul de oportunitate a actului administrativ, totodată a limitat competențele instanței în verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar la următoarele elemente : luarea în considerare a tuturor faptelor relevante; respectarea limitelor legale ale dreptului discreționar; exercitarea dreptului discreționar conform scopului acordat prin lege.

Cât vizează nedispunerea de către AO „MORA” a mijloacelor tehnice adecvate pentru gestionarea drepturilor patrimoniale, aceasta a prezentat către AGEPI și instanței de judecată contractul de licență încheiat cu un organism internațional abilitat în domeniul vizat – Confederația Eurasiatică a Asociațiilor Deținătorilor de Drepturi, în vederea autorizării utilizării programei software – HYPERGRAPH. De asemenea, AO „MORA” dispune și de o aplicație software – FONMIX, ce reprezintă un player digital care poate fi instalat pe orice dispozitiv – calculator personal, laptop, tabletă sau smartphone. Această soluție software permite redarea programată a conținutului audio și video, precum și reclame și anunțuri informative.

Nu în ultimul rând, AO „MORA” are încheiat contract de reprezentare reciprocă cu RAO (Russian Authors Society), contracte bilaterale pe marginea schimbului remunerațiilor pentru interpretarea fonogramelor, inclusiv gratuită în interes personal cu RUR (Russian Union of Rightholders) și VOIS (Russian Organization for Intellectual Property). (filele dosarului administrativ 134-181)

AGEPI a criticat nota informativă cu privire la sistemele software de gestiune colectivă a dreptului de autor și drepturilor conexe prezentată de AO „MORA”, informațiile privind aplicația FONMIX format power point (15 file), contractul de licență nr. 12/2021 din 22.12.2021 încheiat între Общество с ограниченной ответственностью «ФМ» și AO „MORA” cu privire la dreptul de utilizare pe teritoriul RM a programului FONMIX, informațiile privind aplicația HIPERGRAPH format power point (10 file) (dosarul administrativ, fila 132), și în consecință a conchis că acestea nu demonstrează că AO „MORA” dispune de mecanisme adecvate de acumulare, distribuire și de plată a remunerației de autor sau a remunerației convenite titularilor de drepturi conexe, nemijlocit nu prezintă modalitatea de acumulare și achitare a remunerației convenite autorilor și altor titulari ai drepturilor de autor și conexe.

La acest punct divergent, instanța relevă că, HYPERGRAPH și FONMIX funcționează într-o sinergie organică, fiind interconectate reciproc, formând un instrument adecvat pentru automatizarea activităților organizației de gestiune colectivă și îndeplinind o serie de sarcini ca managementul drepturilor, colectarea rapoartelor, repartizarea remunerației, interacțiunea cu deținătorii drepturilor de

autor etc. Utilizarea programelor respective permit autorilor să cunoască unde anume a fost utilizată opera personală și suma remunerațiilor ce trebuie să dispună, iar acest lucru se poate realiza prin accesarea cabinetului personal de pe pagina web: www.mora.md.

Raționamentele date rezidă din instrucțiunile descriptive/documentele informative ce însoțesc aplicațiile software HYPERGRAPH și FONMIX (filele dosarului administrativ 102-126), care per ansamblu descriu posibilitățile acestor programe și funcțiile pe care le îndeplinesc sub aspectul ce interesează gestiunea colectivă a drepturilor patrimoniale. Din analiza acestor, instanța își formează o concluzie disidentă de cea a autorității publice pârâte, din moment ce aceste acte furnizează răspunsuri clare la chestiunile ridicate de către AGEPI cu referire la distribuirea și plata remunerației de autor sau a remunerației cuvenite titularilor de drepturi conexe, evidențierea modalității de acumulare și achitare a remunerației cuvenite autorilor și altor titulari ai drepturilor de autor și conexe.

În condițiile în care AGEPI ar fi avut dubii vis-a-vis de mijloacele tehnice utilizate de AO „MORA”, autoritatea publică pârâtă era obligată să investigheze în profunzime și multiaspectual această pretinsă problemă, inclusiv prin verificarea nemijlocită a capacităților softului, mecanism oferit expres de prevederile art. 85 Cod Administrativ (investigații) sau să recurgă la cooperarea (art. 34 Cod Administrativ) și comunicarea (art. 33 Cod Administrativ) împreună cu AO „MORA” întru înlăturarea oricărei umbre de îndoială asupra mijloacelor tehnice abordate. Nemulțumirea sau critica AGEPI dacă nu este însoțită de argumente plauzibile este asimilată unei afirmații cu conotație declarativă și este apreciată ca atare de orice observator obiectiv și echidistant, standardul respectiv aplicat în prezenta cauză consolidează concluziile instanței de judecată în raport cu netemeinicia deciziei nr. 44/105 din 20.01.2022.

Dacă din optica AGEPI explicațiile AO „MORA” fundamentate pe acte oficiale probante nu reprezintă o demonstrație pertinentă atunci din optica instanței de judecată, poziția autorității publice pârâte cedează sub presiunea dovezilor reclamantului.

Într-o altă ordine de idei, este criticabilă opinia Comisiei de avizare care a identificat prevederi contradictorii în Statutul AO „MORA”, or, potrivit pct. 1.1 din Statutul AO „MORA”, asociația este constituită „...în vederea realizării scopurilor necomerciale pentru care este destinată”, iar potrivit pct. 3.4 din Statutul AO „MORA”, „...Asociația este în drept să desfășoare activitate economică...”. Respectiv, Comisia de avizare conchide că pct. 3.4 din Statutul AO „MORA” este contrar prevederilor art. 48 alin. (14) din Legea nr. 139/2010, potrivit căreia organizația de gestiune colectivă nu are dreptul să desfășoare activitate comercială.

Într-adevăr pct. 3.4. din Statutul AO „MORA” statuează că, în conformitate cu prevederile art. 6 alin. (2) din Legea nr. 86 din 11.06.2020 cu privire la organizațiile necomerciale, în vederea realizării scopurilor sale statutare, asociația poate desfășura orice gen de activitate neinterzisă de lege. Asociația este în drept să desfășoare activitate economică, inclusiv antreprenariat social. Activitatea economică poate fi exercitată nemijlocit de către asociație, fie prin constituirea persoanelor juridice cu scop lucrativ. Activitatea asociației care, conform legii, este supusă licențierii poate fi practică doar după obținerea licenței.

Instanța reține că, pct. 3.4. din Statutul AO „MORA” reprezintă proiecția fidelă a art. 6 alin. (2) din Legea cu privire la organizațiile necomerciale și nu constituie un deziderat inclus de AO „MORA” cu derogare de la prevederile legislative.

Ba mai mult decât atât, conform art. 302 Cod Civil, organizația necomercială este în drept să desfășoare activitate economică. Activitatea economică poate fi exercitată nemijlocit de către organizația necomercială sau prin constituirea, în condițiile legii, a persoanelor juridice cu scop lucrativ.

Pe această linie de argumentare, instanța concluzionează că, Statutul AO „MORA” este conform Legii cu privire la organizațiile necomerciale, în general și Legii cu privire la dreptul de autor și drepturile conexe, în particular.

Instanța remarcă faptul că, dispoziția art. 48 alin. (14) din Legea cu privire la dreptul de autor și drepturile conexe stipulează că, organizația de gestiune colectivă nu are dreptul să desfășoare activitate comercială sau să valorifice operele și obiectele drepturilor conexe care i-au fost încredințate în gestiune.

AGEPI confundă activitatea economică și activitatea comercială care nu sunt echivalente ca sens și încărcătură semantico-juridică (a se vedea Legea cu privire la antreprenariat și întreprinderi, Codul civil – societățile comerciale etc). Prin definiție, asociațiile obștești sunt necomerciale însă nu sunt private de activități economice, intrinseci tuturor asociațiilor obștești. Organizația necomercială poate avea în proprietate orice bunuri, cu excepția celor interzise de lege. Proprietatea organizației necomerciale este folosită exclusiv în vederea realizării scopurilor statutare (art. 8 alin. (1) din Legea cu privire la organizațiile necomerciale). Proprietatea organizației necomerciale se formează din orice surse neinterzise de lege, inclusiv din :

- a) cotizații de membru, stabilite prin hotărârea organului suprem de conducere;
- b) donații, granturi și moștenire;
- c) venituri din activitatea economică;
- d) fonduri publice, inclusiv mijloace financiare obținute în urma desemnării procentuale.

Profitul organizației necomerciale nu se distribuie între membri, fondatori sau alte persoane.

Deci, fără activitatea economică descrisă supra, organizațiile necomerciale nu pot subzista. Prin urmare, iarăși AGEPI a eșuat să aplice just normele juridice, reducând la absurd (*reductio ad absurdum*) instituția juridică a organizațiilor de gestiune colectivă, care prin efectul legii reprezintă asociații obștești necomerciale (scop nelucrative) apte în mod expres să desfășoare activități economice, dar care din punctul de vedere preluat de la AGEPI, niciodată nu vor putea fi înregistrate ca organizații de gestiune colectivă deoarece Legea cu privire la organizațiile necomerciale vine în contradicție cu Legea privind dreptul de autor și drepturile conexe. Legea se interpretează în sensul în care generează efecte juridice și nu invers.

Distinct de cele enunțate, AGEPI a invocat că AO „MORA” nu a prezentat informația și actele necesare pentru eliberarea avizului iar în partea motivată poziția a fost metamorfozată deja sub aspectul neprezentării probelor, deși orice solicitant care revendică avizul pentru înființarea unei organizații de gestiune colectivă este ținut să prezinte acte și nu probe.

Atenție va fi acordată dimensiunii egalității de tratament.

În acord cu art. 23 Cod Administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente acționează respectând principiul egalității și nediscriminării.

Autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să trateze în mod egal persoanele aflate în situații similare. Orice diferență de tratament trebuie justificată în mod obiectiv.

Atât în cadrul procedurii administrative, cât și în cadrul procedurii de contencios administrativ sau ca rezultat al acestora, nicio persoană nu poate beneficia de privilegii, nu poate fi dezavantajată, lipsită de drepturi sau scutită de obligații pe motiv de rasă, origini familiale, sex, limbă, cetățenie, apartenență etnică, religie, convingeri politice sau ideologice, educație, situație economică, condiție socială.

Conform art. 24 Cod Administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Participantul care își exercită drepturile procesuale în mod abuziv și nu își îndeplinește obligațiile procesuale cu bună-credință răspunde potrivit legii pentru prejudiciile materiale și morale cauzate.

Conform art. 25 Cod Administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să își exercite atribuțiile legale în mod imparțial, indiferent de propriile convingeri sau interesele persoanelor care le reprezintă.

Orice autoritate publică, inclusiv AGEPI, în exercitarea atribuțiilor funcționale este obligată să trateze în mod egal și echidistant persoanele aflate în situații similare. AGEPI nu se poate detașa de actele sale de control întocmite în privința altor asociații obștești care au solicitat avizarea în calitate de organizație de gestiune colectivă sau să facă abstracție de la observațiile puse în discuție de către AO „MORA”, care într-o manieră serioasă și insistentă a cerut să fie analizate situațiile altor organizații de gestiune colectivă pentru a scoate în evidență o serie de inadvertențe admise de AGEPI. Cu preponderență, situațiile acestor organizații trebuie analizate în contextul deciziei nr. 44/105 din 20.01.2022 pentru a confirma sau infirma teza că AGEPI a acționat obiectiv și imparțial în raport cu alte organizații cărora le-au fost emise avize.

Dispoziția art. 118 alin. (2) lit. c) Cod administrativ, solicită *inter alia* în cazul actelor administrative defavorabile – o descriere succintă a procedurii administrative care a stat la baza emiterii actului : investigații, probe, audieri, opinii ale participanților contrare conținutului final al actului etc.

În conținutul deciziei AGEPI nr. 44/105 din 20.01.2022, instanța nu întrevede o transpunere a acestui deziderat legal, poziția autorității pârâte este unilaterală, nu cuprinde contraargumente și contraprobe la obiecțiile reclamantului AO „MORA”, analiza proporționalității măsurilor întreprinse și respectarea egalității de tratament. Totodată, decizia nr. 44/105 din 20.01.2022 este emisă de Comisia de avizare a organizațiilor de gestiune colectivă și nu de către autoritatea abilitată prin lege cu asemenea competență exclusivă – AGEPI, în lumina art. 48 alin. (5) lit. b) și alin. (6) din Legea cu privire la dreptul de autor și drepturile conexe. AGEPI avizează o organizație de gestiune colectivă în modul stabilit de Guvern și nu poate printr-un act normativ inferior să eludeze procedura de avizare sau să delege împuterniciri către o subdiviziune fără personalitate juridică, cel puțin de avizele Comisiei poate lua act AGEPI și decide în consecință. Comisia de avizare nu poate decide în locul AGEPI și emite decizii în numele ultimei.

Este defectuoasă mențiunea din decizia nr. 44/105 din 20.01.2022 : „Prezenta decizie intră în vigoare la data publicării și poate fi contestată cu cerere prealabilă la AGEPI în termen de 30 de zile de la data comunicării, iar în ordinea contenciosului administrativ, decizia poate fi contestată la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, în termen de 30 de zile din data comunicării răspunsului la cererea prealabilă..”, pe motiv că anticipează soluția (de respingere) autorității publice pe marginea cererii prealabile și deschide în mod automat calea contenciosului administrativ.

În contextul certitudinii juridice, orice persoană căreia nu i-au fost satisfăcute cerințele legale de către o autoritate publică trebuie să cunoască într-o formă explicită motivele care au stat la baza unei asemenea hotărâri/decizii. *A priori* enunțarea abstractă și evazivă a normei legale fără a o proiecta situației faptime nu îndeplinește cerințele supuse dezbaterii.

Motivarea actelor administrative nu constituie o simplă formalitate lipsită de importanță ci constituie nucleul voinței autorității publice materializate în actul administrativ emis. Din motivare se desprind raționamentele autorității publice, temeiurile de fapt și de drept care au condus la reținerea acestora pentru fundamentarea concluziei, de asemenea, se degajă maniera de exercitare a dreptului discreționar, analiza proporționalității ingerinței în drepturile destinatarilor actului administrativ, precum și multe alte aspecte cruciale inerente procedurii administrative în ansamblu.

Motivarea *per se* este susceptibilă să excludă orice suspiciune vis-a-vis de abuzul sau arbitrariul în exercitarea de către autoritatea publică a competențelor conferite de lege. Atunci când prin actul

administrativ se afectează drepturi fundamentale ale omului, motivarea completă, explicită și detaliată a actului administrativ devine imperioasă.

Motivarea actului administrativ nu rezidă doar în cantitatea și calitatea raționamentelor și concluziilor degajate de emitent, or, volumul vast al conținutului actului administrativ nu satisface dezideratul respectiv, esențial este ca să se desprindă voința certă a autorului actului administrativ și argumentele plauzibile și probate care o fundamentează. Totodată, partea motivată a actului administrativ trebuie să fie în concordanță cu partea dispozitivă.

Deși autoritățile publice sunt obligate, din oficiu, să cerceteze echidistant și imparțial circumstanțele de fapt și de drept ale cazului care face obiectul procedurii, în cazul eșuării exercițiului dat intervine instanța de judecată care este obligată să acționeze *ex officio* în vederea stabilirii și elucidării tuturor circumstanțelor importante ale speței judiciare, în asemenea manieră lichidând lacunele autorității publice pârâte și asigurând în mod practic dreptul de a fi auzit.

Având în vedere faptul că, AGEPI a reținut în decizia nr. 44/105 din 20.01.2022 nerespectarea de către AO „MORA” doar a exigențelor regăsite la art. 48 alin. (6) lit. c), d) și f) din Legea cu privire la dreptul de autor și drepturile conexe, implicit rezidă că temeiurile evocate de ANPCI nu sunt elocvente, însă pentru a înlătura orice bănuială rezonabilă pe marginea cererii de avizare în calitate de organizație de gestiune colectivă, în continuare instanța va aborda și argumentele formulate în acțiune de către ANPCI.

Deci, ANPCI consideră că argumentarea AGEPI este lacunară și solicită a fi completată partea motivată a deciziei nr. 44/105 din 20.01.2022 cu următoarele :

- nu corespund criteriului indicat la lit. a) din art. 48 din Legea nr. 139/2010, care indică că „a) majoritatea membrilor organizației sau majoritatea titularilor de drepturi care, în alt mod, i-au încredințat în gestiune drepturile lor sunt titulari de drepturi care au cetățenia Republicii Moldova sau care au domiciliul, iar în cazul persoanelor juridice – sediul, pe teritoriul Republicii Moldova și la aceasta se pot asocia alți titulari de drepturi care doresc acest lucru, în conformitate cu statutul respectivei organizații”.

- nu corespund criteriului indicat la lit. b) din art. 48 din Legea nr. 139/2010, care indică ”b) a încheiat acorduri de reprezentare reciprocă a intereselor cu organizații similare care îi reprezintă pe titularii de drepturi din străinătate sau, cel puțin, întreprinde toate acțiunile necesare pentru încheierea unor asemenea acorduri”, deoarece au prezentat contracte ilegale, care nu sunt valabile și în acest mod au dus în eroare membrii Comisiei de avizare;

- nu corespund criteriului indicat la lit. e) din art. 48 din Legea nr. 139/2010, care indică că ”e) garantează un tratament egal titularilor de drepturi și utilizatorilor atunci când este vorba de aceleași condiții obiective”;

- nu există repertoriu pe care l-ar fi gestionat deoarece nu a fost prezentat cel puțin pentru vizualizare membrilor Comisiei de avizare;

- nu este publicată pentru transparență lista membrilor AO „MORA” care se pretind a fi titulari ai drepturilor de autor și conexe, cel puțin pentru vizualizare pe pagina web www.mora.md, inclusiv lipsa pe pagina web pre notată a componenței Consiliului AO ”MORA” și altor organe de conducere, inclusiv Cenzor, cât și lipsa a oricărei alte informații inerente tipice pentru o organizație de gestiune colectivă care ar pretinde la aviz din partea AGEPI.

Din start, instanța observă că, ANPCI și-a limitat argumentele formulate în acțiunea de contencios administrativ doar pe aserțiuni a căror fundament logico-juridică atestă un vacuum, astfel deși înaintează cerințe și pretenții, ANPCI omite să le probeze în condițiile art. 93 Cod Administrativ și să demonstreze că acțiunea sa este sprijinită pe argumente consistente și plauzibile. ANPCI operând cu fraze generale și

abstracte nu poate convinge un observator obiectiv și rezonabil în privința caracterului justificat al acțiunii de contencios administrativ.

AGEPI în mod corect nu a reținut în partea motivată a deciziei sale aceste pretinse lacune admise de AO „MORA” având ca reper materialul probatoriu administrat, ultima având majoritatea membrilor organizației cu cetățenia și domiciliul în Republica Moldova (a se vedea lista membrilor și cererile de aderare, fila 217 din dosarul administrativ), mai mult, contrar opiniei lansate de ANPCI, AO „MORA” are încheiate acorduri de reprezentare reciprocă a intereselor cu organizații similare care îi reprezintă pe titularii de drepturi din străinătate, deși pentru a fi respectată cerința disputată, AO „MORA”, cel puțin, putea face dovada întreprinderii tuturor acțiunilor necesare pentru încheierea unor asemenea acorduri.

Supoziția ANPCI precum că, AO „MORA” a prezentat contracte ilegale, care nu sunt valabile și în acest mod au dus în eroare membrii Comisiei de avizare, denotă substituirea în competențele instanței de judecată și autorităților publice competente să supună analizei autenticitatea și verosimilitatea contractelor, atinge gradul unei simple opinii subiective, care nu pot fi puse la baza unei hotărâri judecătorești, mai mult, autoritățile publice nu sunt susceptibile a fi induse în eroare. Cu titlu de principiu, contractele civile se prezumă legale și valabile până la proba contrarie, generează efectele juridice de rigoare și derivă din voința liberă a contractanților (*pacta sunt servanda*).

Cât vizează declarația ANPCI precum că, AO „MORA” nu garantează un tratament egal titularilor de drepturi și utilizatorilor atunci când este vorba de aceleași condiții obiective, necătând la vidul probant în sensul respectiv, o asemenea declarație pe lângă faptul că este subiectivă, mai este și incriminatorie, tendențioasă, arbitrară și neloială. Încercarea de a oferi apreciere acestei declarații nu poate materializa un succes palpabil pentru justa soluționare a litigiului ci în exclusivitate se va iniția o incursiune fără just teme într-un segment de dispută impropriu.

Asemenea cum la înregistrarea noilor persoane juridice (comerciale și necomerciale), autoritatea publică nu invită în cadrul procedurilor administrative toate persoanele juridice deja înregistrate, în prezenta speță, ANPFI și ANPCI nicidecum nu urmau a fi atrase în procedura administrativă, prevederile art. 44 Cod administrativ nu impuneau un asemenea comportament din partea AGEPI.

În încheiere, pentru a scoate în evidență impactul actului administrativ contestat asupra drepturilor și intereselor legitime ale AO „MORA”, instanța va releva jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului aplicabilă.

Curtea a confirmat, în numeroase rânduri, relația directă dintre democrație, pluralism și libertatea de asociere. Într-adevăr, modul în care legislația națională consfințește această libertate și aplicarea sa practică de către autorități indică starea democrației din statul în cauză [*Gorzelik și alții împotriva Poloniei (MC), 2004, pct. 88; Sidiropoulos și alții împotriva Greciei, 1998, pct. 40*]. 110. Deși, în contextul art. 11, Curtea a făcut deseori referire la rolul esențial pe care îl joacă partidele politice în ceea ce privește asigurarea pluralismului și a democrației (Partidul Comunist Unit din Turcia și alții împotriva Turciei, 1998, pct. 25), asociațiile înființate în alte scopuri, inclusiv cele care protejează patrimoniul cultural sau spiritual, care urmăresc diverse scopuri socio-economice, care proclamă sau predau o religie, care sunt în căutarea unei identități etnice sau afirmă conștiința unei minorități, sunt, de asemenea, importante pentru buna funcționare a democrației [*Gorzelik și alții împotriva Poloniei (MC), 2004, pct. 92; Asociația Rhino și alții împotriva Elveției, 2011 pct. 61*].

Participarea cetățenilor la procesul democratic se obține în mare măsură prin apartenența la asociații în cadrul cărora aceștia se pot integra și pot urmări obiective comune în mod colectiv (*Filiala din Moscova a Armatei Salvării împotriva Rusiei, 2006, pct. 61*).

Art. 11 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului se aplică nu doar persoanelor sau asociațiilor ale căror opinii sunt primite în mod favorabil sau sunt considerate inofensive ori neimportante, ci și celor ale căror opinii ofensează, șochează sau deranjează (Redfearn împotriva Regatului Unit, 2012, pct. 56; Vona împotriva Ungariei, 2013, pct. 57).

Termenul „asociere” presupune gruparea voluntară a unor persoane pentru atingerea unui scop comun (Young, James și Webster împotriva Regatului Unit, raportul Comisiei, pct. 167). Noțiunea de „libertate de asociere” privește dreptul de a înființa un grup sau o organizație care urmărește anumite scopuri, sau de a se afilia acestora. Aceasta nu privește dreptul de a se bucura de compania altor persoane sau de a participa la activități sociale împreună cu alte persoane [McFeeley împotriva Regatului Unit, decizia Comisiei, 1980, pct. 114; Bolland împotriva Regatului Unit (dec.), 2000]. Pentru ca o asociație să intre sub incidența protecției oferite de art. 11, aceasta trebuie să acționeze în calitate de entitate de drept privat. Noțiunea de „asociere” are un sens autonom; încadrarea acesteia în dreptul național are doar o valoare relativă și nu constituie decât un punct de plecare [Chassagnou și alții împotriva Franței (MC), 1999, pct. 100; Schneider împotriva Luxemburgului, 2007, pct. 70].

Dreptul de a înființa o asociație este o parte inerentă a dreptului la libertatea de asociere, chiar dacă art. 11 face referire în mod expres doar la dreptul de a înființa sindicate (Sidiropoulos și alții împotriva Greciei, 1998, pct. 40). Posibilitatea de a înființa o persoană juridică, pentru a acționa în mod colectiv într-un domeniu de interes comun constituie unul dintre cele mai importante aspecte ale libertății de asociere, fără de care acest drept ar fi lipsit de orice sens [Gorzelik și alții împotriva Poloniei (MC), 2004, pct. 91; Magyar Keresztény Mennonita Egyház și alții împotriva Ungariei, 2014, pct. 78].

Refuzul autorităților naționale de a acorda statutul de persoană juridică unei asociații de persoane constituie o ingerință în exercitarea dreptului acestora la libertatea de asociere (Sidiropoulos și alții împotriva Greciei, 1998, pct. 31; Koretskyy și alții împotriva Ucrainei, 2008, pct. 39; Özbek și alții împotriva Turciei, 2009, pct. 35). În mod similar, întârzierea semnificativă a procedurii de înregistrare echivalează cu o astfel de ingerință (Ramzanova și alții împotriva Azerbaidjanului, 2007, pct. 60; Aliyev și alții împotriva Azerbaidjanului, 2008, pct. 33).

Refuzul autorităților de a înregistra un grup afectează în mod direct atât grupul în sine, cât și pe președinții, fondatorii sau membrii individuali ai acestuia (Kimlya și alții împotriva Rusiei, 2009, pct. 84).

Refuzul de a înregistra o asociație constituie o măsură radicală întrucât împiedică asociația să înceapă desfășurarea oricărei activități (Zhechev împotriva Bulgariei, 2007, pct. 58; Organizația Macedoneană Unită Ilinden și alții împotriva Bulgariei, 2006, pct. 80; Bozgan împotriva României, 2007, pct. 27).

Deși este legitim ca statele să instituie o serie de cerințe minime cu privire la rolul și structura organelor de conducere ale unei asociații, nu este rolul autorităților să asigure respectarea tuturor formalităților stabilite în statutul unei asociații (Tebieti Mühafize Cemiyeti și Israfilov împotriva Azerbaidjanului, 2009, pct. 72 și 78).

Art. 11 protejează asociațiile împotriva ingerințelor nejustificate ale statului, care implică, de regulă, refuzul înregistrării unei asociații sau dizolvarea unei asociații, dar pot lua și alte forme care împiedică o asociație să își desfășoare activitățile (de exemplu, prin inspecții sau restricții privind finanțarea) (a se vedea Yordanovi împotriva Bulgariei, 2020, pct. 62-63, pentru o sinteză a diferitelor forme de restricții).

Autoritatea publică pârâtă nu a respectat nici unul dintre standardele de probă descrise mai sus și pe cale de consecință nu poate convinge nici un observator obiectiv și echidistant despre faptele descrise în decizia nr. 44/105 din 20.01.2022.

Autoritatea publică pârâtă a eșuat în parcurgerea triplului test degajat din jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, ingerința AGEPI în drepturile legitime ale AO "MORA", nu a fost „prevăzută de lege” (lege previzibilă, accesibilă și transparentă), nu a urmărit unul sau mai multe scopuri legitime (securitatea națională sau siguranța publică, apărarea ordinii sau prevenirea infracțiunilor, protejarea sănătății sau a moralei, și protecția drepturilor și libertăților altora) și nu a fost „necesară într-o societate democratică” (ingerința trebuie să corespundă unei „nevoi sociale imperioase” și ingerința trebuie să fie proporțională cu scopul legitim urmărit).

În final, instanța ajunge la concluzia că decizia AGEPI nr. 44/105 din 20.01.2022 a fost emisă cu încălcări vădite ale legislației în vigoare și aprecierii arbitrare a materialului probatoriu, încălcări care nu pot fi remediate decât doar prin anularea deciziei.

În conformitate cu prevederile art. 224 alin.(1) lit.a), f) Cod Administrativ, instanța de judecată,

hotărâște:

Acțiunea de contencios administrativ, înaintată de către AO Asociația Titularilor de Drepturi de Autor din Moldova „MORA” împotriva Agenției de Stat pentru Proprietate Intelectuală, persoane terțe Asociațiile Obștești : „Asociația Națională a Producătorilor de Fonograme și Interpreți”, Asociația Națională „COPYRIGHT” și „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intelectuale”, cu privire la anularea actului administrativ - Decizia Comisiei Agenției de Stat pentru Proprietate Intelectuală nr. 44/105 din 20.01.2022, *se admite*.

Se anulează Decizia Comisiei Agenției de Stat pentru Proprietate Intelectuală nr. 44/105 din 20.01.2022, precum și decizia nr. 380 din 11.03.2022, adoptată în procedura prealabilă.

Acțiunea de contencios administrativ înaintată de către Asociația Națională pentru Protecția Creației Intelectuale împotriva Agenției de Stat pentru Proprietate Intelectuală, persoană terță Asociația Titularilor de Drepturi de Autor din Moldova „MORA” cu privire la constatarea nesoluționării în termenul prevăzut de legislație a cererilor, modificarea părții motivate a actului administrativ – Decizia Comisiei Agenției de Stat pentru Proprietate Intelectuală nr. 44/105 din 20.01.2022 prin argumente suplimentare, *se respinge ca fiind neîntemeiată*.

Hotărîrea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărîrii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani).

Președintele ședinței,
judecătorul

Igor Barbacaru